

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the
80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

KASYKLOJE ŽUVO APIE 70 DARBI- NINKŲ

St. Clairsville, O. — Kovo 16 d. Willow Grove angliškose kasyklose ištiko sprogdimas, kame užmušta keli desėtkai darbininkų. Tuo laiku kasyklose radosi 71 darbininkas, kurie visi užgriuti ir manoma kad visi jau bus negyvi. Jų gelbėjimas eina sunkiai, per dieną išima po kelis lavonus. Išimta jau virš 20, bet kitų dar neprisiekiama.

3 užmušta. Boton Rouge, La. — Gasolino valymo įstaigoje ištikus sprogdimui užmušta 3 darbininkai.

BOSTON, Mass. — Sustreikavo 700 unijistų žuvininkų, kaip tik blogu laiku — pačią didžiąją savaitę prieš Velykas, kada katalikai turi valgyti žuvį. Desėtkai laivų negalėjo išplaukti į jūrą žuvažauti.

A. D. Federacijos prezidentas Green išvyko į Atlanta, Ga., pradėti pietinėse valstijose organizavimą 500,000 darbininkų audinėse, laivų uostuose, medžio dirbtuvėse ir tt.

Auksakasiai baigė streiką. Victoria, B. C. — Po 60 valandų streiko, 41 aukso kasėjas baigė streikavę. Jie reikalavo daugiau mokesčių.

DUBLINE, Airijoje, buvo sustreikavę miesto darbininkai, 2,200 skaičiuje. Jie reikalauja mokesčių pakėlimo.

Detroit. — Pereitą savaitę automobilių gamyba pasiekė 105,720 skaičių, kuomet pernai tą pat savaitę buvo padaryta 86,725 automobilių ir trokų.

JIESKO RINKŲ ITALIJOJE. Pittsburgh, Pa. — Pittsburgh angliškų kompanija veda derybas pardavimui anglies ir Italiją, taipgi įjiesko rinkų Ispanijoje, Portugalijoje, Egipte ir Skandinavijos šalyse.

BRITAI ir Prancūzai industrialistai pasirašė sutartį laikytis artimų santykių savo prekių gamyboje ir pardavime ne tik dabar karo laiku bet ir po karo. Abiejų šalių vyriausybės tą užtvirtino.

BRITANIJĄ uždraudė įveikti tam tikrų maisto produktų iš Suv. Valstijų. Tas atsilieps į Amerikos eksportą. 1938 m. Anglija importavo maisto reikmenų iš Suv. Valstijų už apie 32 milijonus dolarių. Tas daroma sulaukymui aikvojimo pinigų.

BRITAI IR VOKIEČIAI PLEČIA TARPUSAVĮ ORO IR JUROS KARĄ

ATSIKERŠIJO VOKIEČIAMS

Londonas, Kovo 20 d. — Pereitą savaitę Vokiečių karo lėktuvai buvo užpuolę Britų karo laivyno uostą Scapa Flow ir padarė šiek tiek nuotolių.

Kovo 19-20 naktį Britų oro laivyno keliolika lėktuvų nuskrido ir užpuolė Vokiečių orlaivyno stotį ant Sylt salos, prie Kiel kanalo, ir padarė Vokiečiams didelių nuostolių. Tai buvo Britų atsargiai suplanuotas Vokiečiams atsilyginimas. Iki šiol Vokiečiai vis darė užpuolimus Britų pakraščiu savo orlaiviais.

Kalbėdamas apie Vokiečių užpuolimą, Chamberlain pasakė: "Mes negalim staigiai pultis į bent kokius žygius, kur yra mažai progų pasisekti ir randasi dideli pavojai. Laikas ir vietos kurias mes pulsime turi būti numatyta pačių gabiausių ekspertų kokių tik mes turim."

Po šio pareiškimo tuoj ir sekė užpuolimas Sylt salos, iš kur Vokiečių lėktuvai sėja po juras minas ir daro užpuolimus Britanijos pakraščiu.

Britų vyriausybė pranešė neutralėms šalims kad ji pasiryžus padidinti karą prieš Vokietiją ir del to gal kaip kur turės užkliudyti neutralių šalių teises.

Ir Vokiečiai Keršija

Kovo 20 d. Vokiečiai pasistengė pakeršyti Britams už užpuolimą ir išgriovimą Sylt saloje esančių Vokiečių oro laivyno įrengimų. Jie padarė staigius užpuolimus ant Britų laivų Skotijos pakraščiais ir 9 laivus nuskandino, tris neutralių šalių laivus sugadino.

NUSKANDINO 9 LAIVUS.

Pereitą savaitę Vokiečių submarinai arba minos nuskandino devynis laivus: tris Britų, du Prancūzų, ir keturis neutralių.

Per visą šį karą, 28 savaites, iki šiol nuskandintų laivų skaičius išeina po 12 kiekvienai savaičiai.

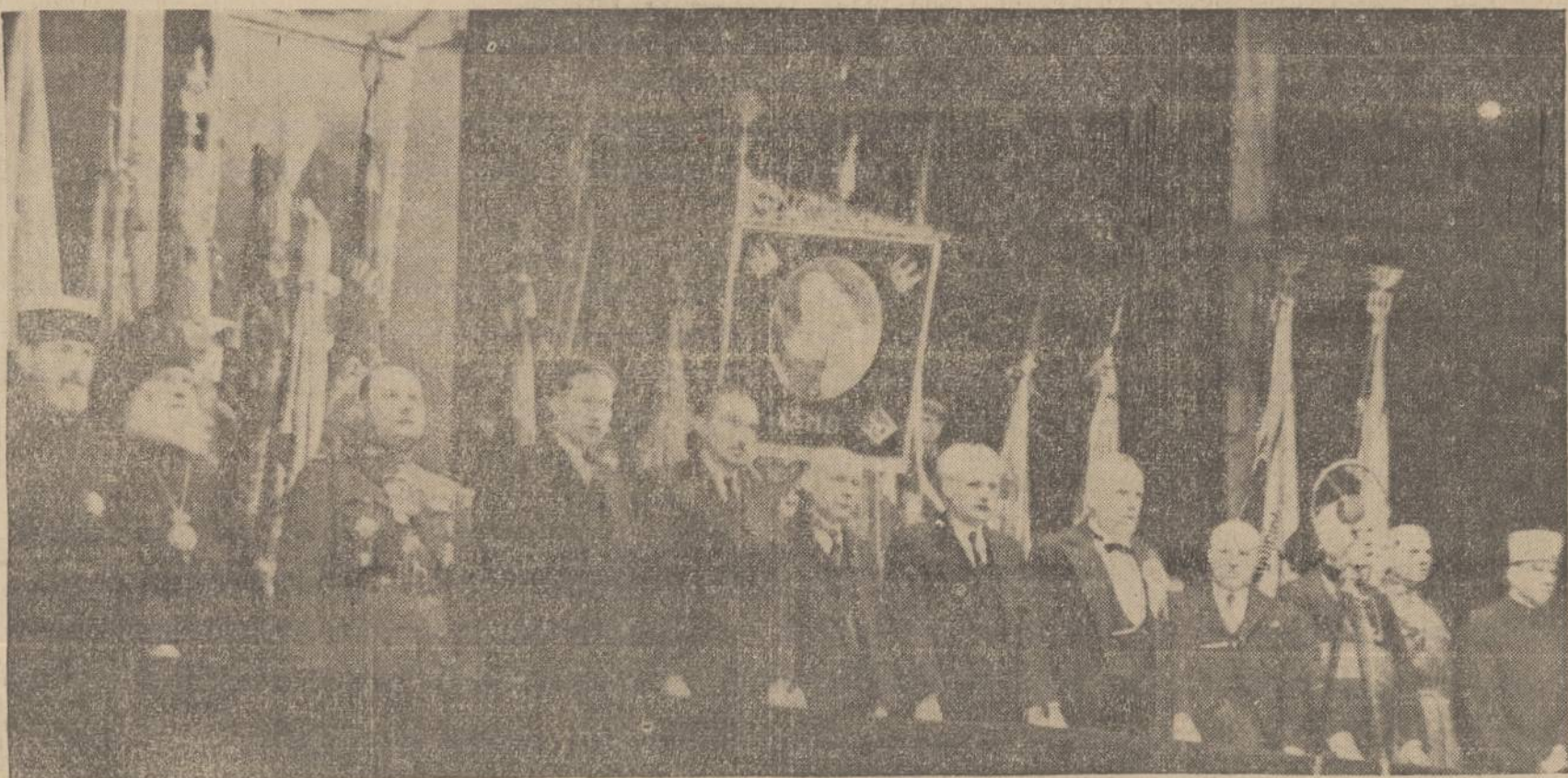
NEW YORK. — Suimta

15 asmenų kaltinamų užsiėmimu žudystėmis, sakoma jie nužudė apie 20 asmenų.

71 METŲ. Britų premjeras Chamberlain Kovo 18 d. sulaukė 71 m. amžiaus. Jis yra gana stiprus ir aktyvus sulyg savo amžiaus. Nuo jo priklauso visos dabartinio Europinio karo vedimas.

JAPONIJOS karo vadovybė skleidžia tarp Kinų gandus kad gražins žmoniems atimtą karo laiku grobį ir konfiskuotas nuosavybes, jei Kinai laisvės priešėsi ir sutiks pripažinti Kinijai skiriamą Japonijai nuolankią valdžią.

ŠI KARTĄ JAU VILNIUJE!

Lietuvos Nepriklausomybės 22 metų sukaktuvės šymet Vasario 16-tą oficialiai švęsta jau savoje sostinėje, Vilniuje. Vaizde matomas iškilmingo akto Vilniaus miesto teatre prezidiumas: dalyvauja žydų, Stačiatikių vyresnieji dvasininkai, Vyriausybės nariai, tarp jų septintas iš kairės į dešinę dabartinis Ministras Pirmininkas Antanas Merkys, toliau Katalikų Vysk. Matulionis, ir pagaliau Totorių vyriausis dvasininkas-muftis.

HITLERIO TAIKOS PLANAS

Roma, Kovo 19. — Hitleris įteikė popiežiui savo 11 punktų taikos programą, kuris pirmiausia siūlo visoms valstybėms nusiginkluoti žemėje, ore ir jurose. Toliau, žada atstatyti mažą Lenkiją aplink Varšavą, su apie 10 milijonų gyventojų; Gdynią leisti jai naudoti uostu juroje ir laisvai duotų naudoti Danzigo uostą. Vokietijoje užtikrina visišką laisvę tikėjimams, bet žydus nori išvežti visus į kitas šalis.

Prie to siūlo kitokių sau tinkamus punktus: pasilaukti Austriją ant visados, ir neužmiršta pasiūlyti šita Italijai, matyt gavimui jos prielankumo.

Chamberlain Atmeta Hitlerio Siūlomą Taiką

Londonas. — Britų premjeras Chamberlain pareiškė kad Britų negąsdina šių dienų Hitlerio pasimatymas su Mussoliniu. Esą, tai tik žygis po to kai pereitą savaitę nepavykė von Ribbentropui su Mussoliniu nieko atsiekti. Hitleris sumanęs pats Mussolinį pamatyti.

Jeigu Hitleris įjiesko taikos, tas reiškia kad jis labai susirupinęs. Jei jis nori taikytis, jis žino ką jis turi daryti: jis turi pasitraukti iš valdymo Vokietijos, sako Chamberlain.

Jeigu jis mano siekti taikos smarkiais užpuolimais, mes žinosis ką daryt.

Be kraujo praliejimo ir tvarkiu būdu taiką atsiekti galės tik pasitraukdamas iš valdžios.

GEN. FRANCO, Ispanijos valdovas, siūlo Italijai sudaryti Latiniškų valstybių bloką tolesniam kovojimui prieš Sovietų įjiegą plėtimąsi Europoje.

DALADIER REZIG-NAVO

Paryžius, Kovo 20 d. — Prancūzijos premjeras Daladier, negavęs seime pilno užgyrimo jo vyriausybės vedamos karo politikos, atsistatydino. Naują ministrų kabinetą sudarė P. Reynaud. Jo politika bus "stumti karą pirmyn".

SOVIETAİ, sulyg pranešimų, zurza del Skandinavijos valstybių darymo gyimosis sutarčių. Sovietai esą reikalauja Norvegijoje ir Švedijoje laisvų prekybos uostų, kaip tik baigs savo tarybas su Suomija.

ANGLIJOJ padidėjo apsigėdimų skaičius, pasiekia po iki 40,000 porų savaitėje. Labai palengvinta karėiviams apsigėsti.

VOKIETIJA privertė S. Valstijas ištraukti iš Lenkijos savo generalinį konsulą, kuris dar buvo užsikėjęs, nes esamus reikalus gali atlikti Amerikos konsulai esanti Vokietijoje.

Lenkijoje šiuo tarpu randasi 532 Amerikos piliečiai.

AMERIKOS Lenkų organizacijų vadai lenda prie Amerikos valdžios sakydami buk reikalinga \$40,000,000 sušelpimui 30 milijonų Lenkų, išvytų iš namų laike Vokiečių užėmimo. Jie vis skaito save 30 milijonų didumo tauta.

BRAZILIJOJ, Doce upės potvinyje, žuvo apie 80 žm.

SUV. VALSTIJŲ Karo Departamentas siūlo pardavimui savo turimą ginklų pėrviršių — artilerijos, šautuvų ir kitų reikmenų. Parduos tik nekariaujančioms šalims. Brazilija jau nusipirko 90 lauko patrankų (kanuolių).

SUOMIŲ KARAS ATSINAUJINS?

Washington, Kovo 19. — Suomija tiki kad reikės atnaujinti karą su Rusija už šėsių mėnesių, ir jos valdžia tam ruošiasi, sako ausolinių diplomatiškų ratelių žinioms.

Suomija perka daugiau karo reikmenų Amerikoje. Suomia pradėjo skubomis statyti naujas tvirtoves atsargai prieš Sovietus. Gen. Mannerheim ir toliau vadovaus šalies apsaugos spēkas.

Hanko, Suomija. — Rusams pasiryžus užimti ir stiprinti šį pusiasalį, Suomia gyventojai pradėjo iščia šalintis, bėgti į Suomijos gilumą.

Taipgi šimtai tukstančių Suomiu subėgo iš Karelijos ir Viipuri, kur Sovietai apsibuna. Suomiaj reikia aprūpinti tuos žmones pastoge ir maistu.

SUOMIAI SUNKIAI NUKENTĖJO

Suomiaj nuo pat prasidėdimo karo su Rusija laikė paslaptįje savo žuvusių ir sužeistų karėivių skaičių, kad nepuldžius upo kitų savo žmonių.

Pastaru laiku paskelbia tikras skaitlines: užmušta — 15,700; dingę be žinios — 1500; sunkiai sužeista 12,500

Viso užmuštų, dingusių ir sunkiai sužeistų 29,700. Viso gi su lengvai sužeistais skaičius siekia 56,000. Suomiaj šis karas kaštavo 476 milijonus dolarių.

ITALIJOJE, oro nelaimėje užmušta 14 žmonių.

ITALIJA siūlo Turkijai tiesioginį bendravimą atsietiesioginę pagalbą jeigu ją Sovietai užpultų.

IŠ LIETUVOS LAIKRAŠČIŲ

LIETUVOS miškuose šiuo laiku dirba apie 25,000 žmonių, kirtikų ir vežikų.

LIETUVOJE jau ruošiamasi šiais metais įvyksiančiam gyventojų surašymui, kuriuo bus tiksliai nustatytas gyventojų skaičius ne tik Vilniaus atgautose srityje, bet ir visoje Lietuvoje. Nuo paskutinio surašymo jau praėjo daug laiko.

LIETUVA veda su Švedija derybas del oro linijos Kaunas-Stockholmas atidarymo. Susisiekimą palaikytų Lietuvos lėktuvai, tie patys kurie kursuoja tarp Kauno ir Palangos.

DOVANA Saulėms. Bankininkas J. Vailokaitis atsiuntė Kauno šaulių rinktinės vadui Čord automobilį kaip Vasario 16-tos dovaną. Pirmajai Kauno Moterų šaulių Rinktinei, kad ji turėdama patogesnes susisiekimo priemones geriau galėtų išplėsti savo veiklą kultūros ir atletuvinimo darbe Vilniuje.

SVIETIMO Ministerija artimiausiu laiku stiegs dar 54 naujas valstybines skaityklas, iš kurių 32 Vilniaus krašte, o kitas 22 įvairiose kitose vietose.

VILNIUJE nuo Kovo 1 d. atidaroma valgykla biednuomenei, kuri veiks savivaldybos globojamose namuose ir išduos kasdien po 1000 pigių pietų.

VASARIO 16 d. proga Vilniaus krašto Lietuviškos organizacijos gavo labai daug sveikinimų iš įvairių Lietuvos sričių ir užsienių Lietuvių. Vilniečiai buvo sveikinami laimėję po ryžtingos kovos už bendrus Lietuvių tautos idealus.

VILNIAUS mieste Lietuvių kalbos šiuo tarpu mokosi apie 11,000 žmonių. Tai prie pradžios mokyklų ir Darbo Rumų įsteigtuose kursuose. Dar nemažai žmonių mokosi pavieniai, privačiai.

IŠ VOKIETIJOS gryžo Lietuvos pirmieji asmenys kurie turi teisę gauti Lietuvos pilietybę. Iki Kovo pradžios jų sugrįšią apie 1500 žmonių.

ŽYDŲ SPAUDA Vilniuje rašo, esą šiais metais bus leista įvažiuoti 10,000 žydų į Palestiną, iš to skaičiaus 5,000 Lenkijos žydų atbėgusių į Lietuvą.

LIETUVOS pilietybę suteikta žymiam istorikui profesorui Dubnovui, kuris iš Rygos persikėlia į Vilnių. Jis yra daug rašęs apie Lietuvos praeitį.

VILNIAUS Krašte nusavinata (atimta iš buvusių savininkų) dar 14 dvarų, viso 3,271 ha žemės. Išviso Vilniaus kr. jau nusavinta 76 dvarai 18,911 ha ploto.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

SV. KAZIMIERO DIENA

Sv. Vincento parapijos, West Side, Vyčiai apvaikščiojo savo globėjo Sv. Kazimiero dieną, Kovo 3 Rytą jie visi bendrai ėjo prie komunikos, ir paskui, apie 50 išviso, susibūrė į vieną, vaikinai ir merginos, atmaršavo į salę, kur turėjo drauge pietus. Laikė pietų pasakytą kalbą ir atlikta nekurie kiti pamarginimai.

Šių jaunųjų organizacija susideda iš apie 60 narių, bet galėtų susidaryti daug daugiau jei visi prigulėtų. Čia randasi gabus organizatorius, Inž. A. Mažeika, čia apsigyvenęs iš Brooklyn, N. Y.

NORI PABRANGINTI GASĄ

Pittsburgho gyventojai sulaukė papiginimo elektros, bet dabar išrodo sulauks pabranginimo gaso naudojamo namuose virimui ir kurimui, ir tokiu būdu vistik nieko nebus sutaupyta. Pabranginimas palies 121,000 namų, kuriems atsisieis apie \$1,263,000 metuose daugiau, bendrai imant.

Apie tokia suma tapo nupiginta elektra.

RASTAS KALTU.

Beaver, Pa. — Tulas Louis Lukinich, iš Aliquippa, pripažintas kaltu pirmo laipsnio žudystėje sąryšyje su nužudymu savo žmonos, su kuria be slubio gyveno, kurią nužudė iš pavydo kai susekė ją susirašant su kitu vyru. Ją papjovęs jis pats buvo pasikėsęs nusižudyti, bet nepavyko, ir pagaliau prisiejo teisme priimti sau atitinkamą bausmę. Jam priteista kalėti visą likusį gyvenimą.

WATERBURY, CT.

VAIZBOS BUTO VEIKLA.

Waterburio Lietuvių Vaizbos Butas yra bene veikliausias iš visų kitų Lietuvių Vaizbos Butų. Šis Vaizbos Butas vadovauja Lietuvišką radio programą sekmdieniais ir atlieka kitokių viešus darbus.

Paskutiniame savo susirinkime, Kovo 7 d., V. Butas nutarė rengti antrą metinį radio programą ir šokius Nemuno salėje, kas įvyks sekmdienį, Balandžio 7.

Prie Vaizbos Buto Kovo 7 d. prisirašė keturi nauji nariai.

Vaizbos Buto radio choras susilaukė naujo vadovo, Petro Bružausko, iš New Britain, kuris užima Jono Smitkaus vietą.

Prie Vaizbos Buto pasekmingai dirbaujasi ir moterų skyrius.

PHILADELPHIA

Vaizbos Butų Suvažiavimas Balandžio 7 d.

Philadelphijoje pirmą kartą įvyks kitokės Lietuvos suvažiavimas negu kada iki šiol įvykdavo. Šį kartą čia suvažiavimas, nors nedidelė grupė, Amerikos Lietuvių Biznierių ir Profesionalų Sąjungų, Vaizbos Butų atstovai, su centraline savo organizacijos, Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro valdyba, priėmimui Vaizbos Butų ir Ekonominio Centro įstatų ir aptarimui kitų savo darbų planų.

Ekonominis Centras gyvuoja jau arti dešimtą metų, bet savo veikimą rėmė tik laikiniais įstatais. Dabar pasiryžta tą organizaciją ir kartu jos skyrius Vaizbos Butus bei Biznierių ir Profesionalų Sąjungas pastatyti ant stipresnių kojų, didesniai ir pasiekimingsniam veikimui.

Suvažiavime dalyvaus keleto Amerikos miestų Lietuviškų biznierių sąjungų ir Ekonominio Centro valdybos nariai, kurie savo pažiuromis gal skiriasi į vienokius ir kitokius, bet čia susitiks kaip Lietuviai susirupinę Amerikos Lietuvių ekonominio gyvenimo kėlimui ir susirišimui su Lietuvos ekonomiskomis organizacijomis išplėtimui importo ir eksporto biznio su Lietuva.

Philadelphijos Lietuvių Biznierių ir Profesionalų organizacija entuziastiškai darbuojasi ir pagelbsti Ekonominio Centro valdytai tą suvažiavimą, kuris įvyks sekmdienį, Balandžio 7 d., pasekmingai surengti. Posėdžiai bus laikomi Lorraine viešbutyje, nuo 9 v. ryto iki 6 v. vakare. Tame viešbutyje apsisistos ir kitų miestų delegatų.

Suvažiavime dalyvaus vienas ar daugiau Lietuvos oficialių žmonių. Kiek jau žinoma, Generalinis Konsulas Jonas Budrys pasižadėjo dalyvauti. Be to, tą patį vakarą, Lietuvių Tautinėje Salėje rengiama visuomeniškas vakaras, kur visi vietiniai Lietuviai galės atsilankyti, išgirsti svečių ir delegatų kalbą, kurios bus apie mūsų ekonominius reikalus, ne politikas.

NEW PHILA., PA.

NAUJAS KUNIGAS. Kovo 10 d. Lietuvių bažnyčioje pirmasias mišias atnašavo Kun. Pranas Aukštakalnis, baigęs Marijonų Seminariją, Kinsdale, Ill., kur jis buvo įšventintas Kovo 6 d. Tai pirmutinis New Philadelphijoje gimęs Lietuvis, įgijęs kunigo laipsnį.

Prie mišių jaunam kunigui patarnavo Kun. Karalius, Kun. Gaudinskas ir kelias klierikų. Kun. Klevas pasakė tam momentui pritaikintą pamokslą.

Laikė mišių Juozo Sabaičio vedamas choras, gerai prirengtas, klausytojams darė malonumo. Solistai: J. Sabaitis, A. Adomaitis, P. Janulaitytė, p. Maknevičienė įrodė kad čia esama vertingo talento. V. Baršaus ir S. Zubrys sugiedojo duetą.

Po mišių, mokyklos auditorijoje buvo jaunam kunigui pagerbti puota, kuriai vadovavo Kun. Klevas. Kalbėjo Kun. Karalius, Kun. Pr. Aukštakalnis ir tulas klierikas. Malonu pažymėti tai kad kaip jaunas Kun. Aukštakalnis taip ir klierikas, nors Amerikoje gimę, gerai vartoja Lietuvių kalbą. Choras sudainavo porą dainelių, kurios labai gražiai išėjo.

SVETIMŠALIAI IR ŠIŲ METŲ GYVENTOJŲ SURAŠYMAS (CENSUS)

Paduokit Teisingas Žinias ir Tikrą Savo bei Savo Tėvų Tautybę

NEGALI PRAEITI TYLOMIS

Svetimšaliai gyvena Suvietose Valstijose bus užklausti tik vieno klausimo kuris neličia čia gimusių Amerikiečių, Gyventojų Cenze (surašyme). Tai apie pilietybę: svetimšalis bus užklaustas ar jis yra naturalizuotas Amerikos pilietis, ar turi pirmas popieras, ar yra tik paprastas ateivis.

Cenzo Biuras nesinteresuojas asmenimis kaip tokiems. Jis renka ir suskaito faktus apie milijonus žmonių ir tuos faktus atspausdina tabeline forma, kaip statistines informacijas.

Sulyg įstatymo kuris įsako daryti gyventojų surašymą kas dešimts metų, žmonės privalo atsakyti cenzo rinkėjo klausimams teisingai. Valdžios Biuras negali vartoti Cenzo raportų taksavimui, tyrinėjimui ar kitokiems tikslams.

Cenzo Biurui nerupi kaip imigrantas įvažiuo į šią šalį. Tai ne dalis jo darbo. Jis vien tik suskaito kiek yra svetimšalių Amerikos piliečių, kiek ateivių turi pirmas popieras, kiek yra paprastų ateivių.

1930 m. Cenzas parodo kad tada buvo 7,919,536 svetimšaliai Amerikos piliečiai, 1,266,419 svetimšalių su pirmomis popieromis ir 4,518,341 šiaip ateivių.

JUSŲ GIMIMO VIETA

Klausimas kuris daugeliui žmonių gali būti neaiškus yra tas kuris klausia gimimo vietos. Palengvinti tiems žmonėms, Biuras nustatė dieną, Sausio 1, 1937 m., kurioje dienoje rubežiai nebuvo taip išardyti. Bet jeigu žmogus negali pasakyti kurioje šalyje jis gimė, jis gali paduoti valstiją, apielinkę, ar apskritį, pavyzdin: Bohemia, Pomorze, Tyrol, Alzace, Bessarabia, Croatia ir tt., arba miestą.

Apart gimimo vietos ir pilietybės, klausimai apima amžių, lytį, spalvą, vedybos stovį, darbą, rusį ir kokiame biznyje ar užsiėmime žmogus yra. Kiti klausimai ima faktus apie uždarbį, algą, bedarbę, kiek mokyklos klasių žmogus baigęs, ir kur žmogus gyveno per paskutinius penkis metus, arba penki metai atgal.

Be to, yra klausimai tėvo ir motinos gimimo vietos. Atsakdami šiuos duje klausimus, darys tą patį kaip darė ateivių gimimo vietos klausimo: pasakys apielinkę, teritoriją, ar apskritį.

Lietuviams ir Lietuvių ateivių vaikams šis klausimas nebus sunkus: visais atvejais reiki atsakyti: LITHUANIA.

Kitas priedinis klausimas kuris gal bus neaiškus, tai "kokia kalba buvo vartojama namuose tavo jaunystėje". Jeigu dvi ar daugiau kalbų buvo vartojama, reikia atsakyti tą kalbą kuri tankiausia buvo vartojama. (Lietuviai visada turi atsakyti: "Lithuanian".)

Be gyventojų suskaitymo, kuris apims apie 132 milijonus žmonių, Namų Cenzas rinks informacijas apie 32 milijonus namų; Biznio Cenzas apims 3 milijonus biznių ir biznelių.

Išdirbsčių Cenzas suskaitys apie 300,000 fabriky, Agrikultūros Cenzas 7,000,000 ūkių ir ūkiejaus šaltinių; Kasyklų ir Akmenyčių Cenzas 14,000 anglių ir metalo kasyklų ir akmens skaldynių.

Surinkimui šių informacijų Cenzo Biuras pasamdo 120,000 asmenų.

J. Žemantauskas

"Dirvos" Agentas

Notaras

130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

AUKOS

Vilniečių Rėmimui

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke Vilnijos Lietuviams remti aukų pakvitavimas Nr. 29. Aukos gauta iš sekančių kolonijų (smulkmenos netalpinamos dėl stokos laikraštyje vietos.—Red.):

Nashua, N. H.	\$555.55
Hartford, Conn.	\$51.00
Kingson, Pa.	126.00
Binghamton, N. Y.	30.00
Montello, Mass.	10.00
Bayonne, N. J.	43.00
S. Boston, Mass.	7.80
Rumford, Me.	9.80
Brockton, Mass.	15.00
Hudson, Mass.	5.00
Youngstown, O.	12.70
Worcester, Mass.	5.00
Montello-Brockton, Mass.	20.00
Leviston, Me.	5.00
Viso	\$895.85
Anksčiau skelbta	9,520.10
Bendrai Vilnijos Lietuviams	10,415.95

Ši suma pervesta Vyriausiam Komitetui Vilniaus Kraštie Remti.

J. Brogis, Waterbury, Conn., Geležiniam Vilniaus Fondui (Liet. kulturali Vilnijoje skleist)

Lietuvos Generalinis Konsulas, Lietuvos Generalinis Konsulas.

1940.III.12

New Yorkas.

TRUMPOS ŽINIOS

(IŠ MUSŲ LAIKRAŠČIŲ)

• BALTIMORE, Md. — Gydytojo mokslui baigė C. J. Mendelis, brolis Kun. L. J. Mendelio.

• CHICAGO, Ill. — Vytautas Tarutis, žinomas Lietuviams dainininkas, išlaikė advokato vokotimus ir gauna teisę praktikuoti advokaturą.

• E. ST. LOUIS, Ill. — Kovo 3 d. čia broliai Motuzai rodė Vilniaus filmas. Laikė Gričaičio kalbos komunistai pradėjo staugtį vilkų balsais, gi vietinis kunigas bažnyčioje uždraudė savo parapijonams eiti žiūrėti tų filmų.

• RACINE, Wisc. — Vasario 24 d. čia įvyko TMD. Wisconsin Apskričio metinis suvažiavimas. Aptarta draugijos ateities reikalai ir darbai.

• CHICAGO, Ill. — Čia likvidavosi Sv. Vincento Draugija. Jos vėliava nutarta pasiųsti Lietuvon Vytauto Did. Muziejui Kaune.

—Jaunas Bridgeporto Lietuvos, Eddie Riška, tapo išrinktas pagarsėjusios visoje Amerikoje Notre Dame Universiteto futbolo komandos. Riška yra vienas iš geriausių futbolo žaidėjų.

—Lietuvių Vaizbos Butas Chicagoje šymet imasi smarkiau ir daugiau dirbti. Paskutiniame savo susirinkime padarė eilę svarbių tarimų.

—Balandžio 7 d. rengiama banketas pagerbimui Lietuvos Konsulo Chicagoje, P. Daužvardžio. Šiame bankete jam bus įteikta Gedimino ordinas.

• NEW BRITAIN, Conn. — Sandaros 32 kp. rengia rodyką judamų paveikslų Lietuvių salėje, sekmdienį Balandžio 7 d., nuo 2:30 val. po pietų. Bus rodoma filmos apie Lietuvą, Latviją, Estiją, Suomiją ir Švediją. Rodys Vl. Mucinskas.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

MIRĘ JAU 4900 IŠEIVIŲ LIETUVIŲ

Su šiaame numeryje telpantais vardais, mirusių išeivių Lietuvių skaičius (nuo Vasario mėn. 1937 m.) pasiekia jau 4900 skaičių.

ŠAMATAUSKAS Juozas, 49 m., mirė Sausio 28, Philadelphia, Pa.

BENUŠIS Kostantas, 64 metų, mirė Sausio 18, Philadelphia, Pa.

MORKUNAS Vladas, mirė Vasario m., nuo sužeidimo anglių kasykloje.

SAVARAUSKAS Stepas, seno amžiaus, mirė Vasario mėn., Shenandoah, Pa.

MAČAITIS Antanas, 56 metų, mirė Vas. mėn., So. Boston, Mass.

LABUTIENĖ Barbora, 51 m., mirė Vasario 12, Yonkers, N. Y. Amerikoje išgyveno 32 metus.

VARNAITIS Jurgis, 65 metų, mirė Vasario 16, Brooklyn, N. Y.

VIRMAUKAS Povilas, mirė 19 Vasario, Brockton, Mass.—Luokės par. Amerikoje išgyveno 30 metų.

STELMOKAS Bernardas, seno amžiaus, mirė Vasario m., Tewksbury, Mass.

JANKIENĖ Ona, 53 m., mirė Vas. 17, So. Boston, Mass.—Punsko par. Amerikoje išgyveno 30 metų.

SALASEVIČIUS Augustinas, 63 m., mirė Vas. mėn., Montreal, Kanada.

BORKIENĖ Jieva, 80 m., mirė Vas. mėn., Worcester, Mass.

LIPNICKAS Pranas, 67 metų, mirė Vasario 18, Brooklyn, N. Y.

KLIUČINSKAS Aleksas, mirė Vasario m., Mahanoy City, Pa. Amerikoje išgyveno 40 metų.

TRASKAUSKAS Edvardas, 49 m., mirė Vasario m., Philadelphia, Pa.

MILIAUSKAS Motiejus, mirė Vas. m., William Penn, Pa. NAVICKAS Stasys, mirė Vas. 18, Shenandoah, Pa.

KUBILIUS Silvestras, mirė Vasario m., W. Hazleton, Pa. BLAŽIS Martynas, 55 m., mirė Vas. 11, Wilkes-Barre, Pa.

ASMIS Kazys, mirė Vasario 1. Westville, Ill. Amerikoje išgyveno 42 metus.

NARBUTAS Albertas, 27 m., mirė Vasario 19, Brooklyn, N. Y.

BALIUNAS Tamas, 65 metų, mirė Vas. 18, Brooklyn, N.Y.

VAITEKUNAS Vladas, mirė Gruodžio 28, Asuncion, Paragvajuje.

LUKOMAS Jonas, mirė Sausio 28, Inkerman, Pa. Amerikoje išgyveno 40 metų.

MUNSAVIČIUS Pranas, mirė Vas. 11, Brooklyn, N. Y.

MAČIULIONIS Karolis, 76 m., mirė Vasario 16, Chicagoje. — Marijampolės ap., Igliauskos par., Slavančių k. Amerikoje išgyveno 60 metų.

SILEIKIS Antanas, 27 metų, mirė Vasario 17, Chicagoje. Gimęs Cicero, Ill.

SIMONAIČIUTĖ Ona, pusamžė, mirė Vas. 19, Chicagoje. — Šiaulių ap., Linkuvos p., Miestelio k. Amerikoje išgyveno 30 metų.

GAUDAUSKAS Juozas, pusamžis, mirė Vas. 19, Chicagoje. — Tauragės ap., Batakių par. Amerikoje išgyveno 37 m.

ENDZELIENĖ Marė (Vaiciulaitė), pusamžė, mirė Vas. 17, Chicagoje. — Tauragės ap., Tenenų p., Meškinų k. Amerikoje išgyveno 27 m.

KAZLAUSKAS Mikolas, 53 m., mirė Vasario 20 d., Chicagoje. — Panevėžio ap., Upytės m. Amerikoje išgyveno 35 metus.

DARGUŽIS Adolfas, 55 m., mirė Vas. 20, Chicagoje. — Tauragės ap., žvingių par. Vartulėnų k. Amerikoje išgyveno 27 metus.

JUTKEVIČIUS Tadas, pusamžis, mirė Vas. 20, Chicagoje. — Tauragės ap., Kvėdarnos par., Grimzdų k.

KINCIENĖ Petronėlė (Benešaitė), pusamžė, mirė Vas. 19, Chicagoje. — Telsių ap. Plungės m. Amerikoje išgyveno 40 m.

GUNTIS Juozas, 30 m., mirė Vasario 16, Chicagoje, kur buvo ir gimęs.

KNUKŠTA Pranas, pusamžis, mirė Vas. 20, Chicagoje. — Telsių ap., Kulių p. Amerikoje išgyveno 28 m.

AKRON, OHIO

Kazys Baublis apvaikščiojo savo vardodienį, Kovo 4 d. Jis yra ilgametis Dirvos skaitytojas. Linkim jam geriausių pasiekimų gyvenime.

Pereitame Dirvos nr. per neapsižūrėjimą buvo praleista jo vardas, už ką atsiprašom.

Šiose dienose Clevelande įvyko byla federaliam teisme Akroniečio Tamo Bugorsko, įsiai kaltinamas darymu ir pardavimu degtinės ir kitais prieš valdžią nusikaltimais. Jis nubautas metais federalio kalėjimo.

Kovo 19 d. buvo Juozapinės. Kadangi Akronė yra daug Juozų Lietuvių, ir Dirvos skaitytojų, šiūmi visus sveikuinų ir linkiu sveikatos ir gero gyvenimo.

Sunegalėjo sveikata Veronikos Zintelienės. Ji gydosi namuose.

Kalnas.

Jei turėtų 4 rankas --

• Motiejus Mataitis yra labai darbštus žmogus — priklauso ir dirbaujasi Lietuviškose draugijose, mėgsta paremti Lietuviškus laikraščius, nes supranta kaip sunkiai tie laikraščiai verčiasi.

• Bet jis visada užimtas darbais ir nepajunta kaip pračina metas — pasibaigia jo prenumerata, ir jis neturi laiko net pasiųsti savo prenumeratą. Laikraščio leidejas jį pažinodamas kaip gerą rėmėją nesiskubina laikraštį sulaukyti, kad ir nešdamas nuostolius.

• Jeigu Motiejus turėtų keturias rankas savo visokiems darbams dirbti, jis dar daugiau darbų apsiimtų, bet kad įkisti vieną ranką į kišenį, išimti du dolarius ir pasiųsti savo užmokestį už laikraštį — vis neturėtų laiko.

• Nekurių Dirvos skaitytojų prenumeratos užsivilkusios — užtenka vienos rankos prenumeratos atnaujinimui.

DIRVA

6820 Superior Avenue

Cleveland, Ohio

SPAUDOS darbai yra Dirvos Spaustuvės specialybė. Atlika:

- PLAKATUS
- LAISKUS
- VOKUS
- KONSTITUCIJAS
- BILJETUS

ir kitokius.

Draugijos, biznierių, organizacijų, payieniai — paveskite savo spaudos darbus mums.

Klauskite mūsų kainų — atsakymą gausit greitai.

- Darbą Atliekam GERAI GRAŽIAI GREITAI

DIRVA

6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

SLA. Pild. Taryboje Butinai Reikalinga Permaina

DELEI MUSU "SLAPTYBIŲ"

Paš mus yra įsigyvenęs paprotis ką nors veikti ar kalbėti "slaptai". Rašoma laikraščiuose straipsniai, kartais ir svarbūs, bet jų autorius slepiasi pasirašydamas pseudonimu. Spausdinami agitatyviški lapeliai ir skleidžiami pravedimui kokio sumanymo, ir tuose kas nors kalba "pasislėpęs".

Dabar eina SLA. viršininkų rinkimų vėjus. Į viršininkus kandiduoja trijų partijų kandidatai. Kiekviena partija turi savo rėmėjus, o tie susitelkę į būrelius, spausdintu žodžiu skleidžia agitaciją už savo kandidatus, kviečia balsuotojus už tuos kandidatus balsuoti, ir tai daro slapstydamiesi, prisidengdami prasimanytais vardais.

Slapstymasis kai kada gali būti reikalingas ir naudingas, tačiau tokiose atvejuose kada eina organizacijos viršininkų rinkimas, man rodos, slapstytis nereikalinga, nes tai reikalingas liečiantis organizacijos buvį. Kas savo organizacijai geidžia gerovės tas neprivalo tos gerovės siekti pasislėpęs, nes visiems svarbu žinoti kas gerovės organizacijai geidžia tikėnybėje, ir kas tai tik nuduoda.

O vienok tiems slapstymamsi yra priežastis, kuri daug ką verčia prisilaikyti nuo viešumo kad ir svarbiame reikale. Tam pavyzdžiui gali būti kad ir dabartiniai SLA. viršininkų rinkimai. Kiekviena partija savo kandidatus perša rinkimams, ir veda agitaciją kad jų kandidatai laimėtų. Ir kuomet viena partija už savo kandidatus agituoja tai kita iš užkampio išpuldama savo oponentus atakuoja, drabs ty d a m a juos purvais, ir su tuo slepiasi, lyg numanydama kad jos darbas nešvarus ir smerktinas.

Tokiais nešvariais darbais atsižymi partija pasivadinusi save "vakarų komitetas", kuri savo organe sakosi už nieką neagituojanti, tačiau savo oponentus užkabineja ir splojiimais svaidosi tai vienon tai ikton pusėn.

Šią partiją pasakė ir Tėvynės redaktorius tokiu nešvariam darbui panaudojęs net oficialią Susivienijimo organą, iš kurio nariai privalo tikėtis ko geresnio. Sukėlė giedro audrą, suerzino viršininkus, nuplėšė garbę vienam kandidatui nepasakęs už ką, ir pasislėpė užkampyje, net nedrįsęs savo parašą palikti.

Tokie tai nešvarūs ir užkampių užpildinėjimai ir verčia slapstyti tuos kurie užpultais ir apterštais būti nori. Todel veikėjai ir slapstosi, o tie kurie slapstytis nenori tie viskam ranka pamoję, nuo veikimo pasitraukė ir iš šalies žiūrėdami į tai kas dabar mūsų gyvenime dedasi, viskuo piktinasi ir niekur neprisideda. Todel ir mūsų gyvenimas, mūsų pačių reikalai, smilksta, skursta.

Man rodosi kad turėtų būti kitaip. Turėtų išnykti oponentų nešvarios agitacijos, užkampiniai užpildinėjimai, nieku neparemti splojiimai svetimais garbės plėšimui. Visa tai turėtų pakeisti šaltas protavimas, atviras žodis ir vieša opinija. Ir agitacija už kandidatus turėtų būti vedama švelniai, nieką neskaudinanti. Kodel tat už kandidatus nepasisa-

Ir jusų giminės Lietuvoje ir kitur mėgs "Dirvą" — tik išrašykite ja jiems: \$3 metams

PAJIESKOJIMAS. Aš Barbora Pundaitė, po vyru Žukauskienė, pajieskau savo brolių, Kazį Pundiną, Raseinių ap., Krazių p., Kariznų k. Jei dar esi gyvas, broleli, prašau atsilepti.

Barbora Žukauskienė
1060 McLaughlin road
Bridgeville, Pa.

Juozas J. Bačiūnas

Tautinis Pild. Tarybos Kandidatų Sąrašas

Prezidentu — Vincas F. Laukaitis

Vice prezidentu — V. A. Kerševičius.

Sekretorium — Dr M J. Vinikas

Iždininku — Juozas J. Bačiūnas.

Globėjai — Stasys Mockus ir Jonas Brazauskas.

Daktaras-Kvotėjas — Dr. S. Biežis.

kyti mandagiai ir atvirai? Juk čia nėra nieko įstatymais varžytino. Viskas tvarkoj, viskas legališka visais atžvilgiais. Tai ko čia slaptis, iš užkampio kitus užpildinėti ir svetimą garbę draskyti.

Rinkimų metu aš pirmesniais metais balsavau už kandidatus vienus, dabar balsuosi už kitus. Dabar aš balsuosi už šiuos kandidatus:

V. F. Laukaitį — prezidentu

V. A. Kerševičių — vice prez.

M. J. Viniką — sekretorium

J. J. Bačiūną — iždininku

St. Mockų — ir

Joną Brazauską — išdo glob.

Dr. St. Biežį — Dr.-Pvotėju.

Kodel aš už juos balsuosiu? Todel kad man rodos jog jie yra visais atžvilgiais tinkami savo vietoms į kurias jie kandiduoja. Kam geriau tinka kandidatai kiti, palieku jų nuožiumai. Vieni ar kiti bus iškurtais, aš juos gerbsiu. Gerbsiu ne tam kad jie bus "dideli ponai", bet tam kad jie bus viršininkais organizacijos, kurios nariu aš esu per 37 metus.

Už naujus viršininkus aš balsuosiu dar todel kad mano supratimu SLA. valdyboje reikalinga permainos. Aš esu įsitikinęs kad tų pačių viršininkų perilgas buvimas savo vietose organizacijai nesveikas. Matote, viršininkai kaip ir visi mes, turime savo įsitikinimus ir jų visada laikosi vieno daly. O gyvenimo reikalai nuolat keičiasi ir reikalauja varuotojus kad prie jų taikytųsi. O prisitaikyti prie gyvenimo besikeičiančių reikalavimų nelengva, kuomet laikomasi vieno ir tų pačių nusistatymų.

Man rodos kad viršininkams savo vietoje išbuti du terminu pilnai užtenka. Po dviejų terminų kitiems vietos užleide ir pasilsėję, kada prisijūrus naujiems reikalavimams, jie gali būti vėl renkami ir statomi į vadovybę vairo. Viršininkavimas didelėje organizacijoje yra darbas ne toks lengvas kaip kam gali išrodyti iš šalies žiūrint. Du terminu savo vietoje

išbuvę viršininkai jaučiasi nuvargę. Pasilsis jiems butinai reikalingas. Nepavydėkime to pasilsio dabartiniam viršininkams.

Dabar aš savo kalbą baigiu. Jei kalbėjau gerai, pasakykite kitiems. Jei kalbėjau nepravaiškai ir klaidingai, pasakykite man. Tik, meldžiamieji, pasakykite žmoniškai, rimtai, o ne gniužtėmis purvų iš užkampio.

Linkiu visiems kandidatams geriausių pasisekimų, o visus narius bendrai kviečiu prie savo užduočių. Dirbkime ir protaukime rimtai, šaltai viską apgalvodami. Mūsų organizacija, S. L. A., yra vienatinė mūsų organizacija turinti brolybės principą. Tą principą mes privalome saugoti ir branginti. Privalome mes visi jaustis kaip ir broliai, o ne užkampiniais užpuolėkiais vieni kitiems.

Broliškai visiems,
V. S. Jokubynas,
SLA. 36 Kp. Narys.

PAVYZDINGA ŠIMTPROCENTINĖ S.L.A. ŠEIMA CHICAGOJE

Dr. S. Biežis, ilgametis SLA. 109 kuopos narys, labai žymus savo profesijoje ir visuomeninėje veikime. Jo žmona, Ona Biežienė, žymi ir visų mylima dainininkė ir visuomenės veikėja, ilgametė ir labai darbšti SLA. 134-toš moterų kuopos narė-pirmininkė.

Jų sunus Vitolis S. darbuotojas SLA. 322 jaunuolių kuopoje. Duktė Yolanka (6 metų

J. J. Bačiūnas, SLA. 42

Kp. Narys, Grand Rapids, Mich.

SLA. 42-ą kuopą rekomenduoja SLA. nariams organizacijos vadovavimui naujus darbininkus. Sako kad reikia rinkti savo vadais jaunesnius žmones, su nauja energija ir nauja praktika, kuri pakeistų senąją, šiems laikams jau nepritaikoma.

Nominuojant SLA. viršininkus, SLA. 42-ra kuopą rekomendavo SLA. centro iždininko vietai savo narį, jaunesnės kartos veiklų ir energingą darbininką, tarp Lietuvių ir sveikintųjų plačiai žinomą Tabor Farm rezorto savininką, Juozą J. Bačiūną. Tai yra veikėjas kurį ši kuopa labai gerai pažįsta nuo daugelio metų ir randa vertu rekomenduoti visiems SLA. nariams kaip išnirtingą, sumanų, teisingą ir rabių išsivijoje augusį jauną darbuotoją. Bačiūnas nominacijoje gavo arti 1,800 balsų.

Ir dabar SLA. 42 kuopa savo narį p. J. J. Bačiūną nuoširčiai rekomenduoja, pataria visiems SLA. nariams, balsuojant Pild. Tarybos rinkimuose, savo balsus atiduoti p. Bačiūnui, ties jo vardu rašant kryžiką. SLA. nariai išrinkę p. Bačiūną centro iždininku tikrai daug pasitarnaus savo organizacijai.

Kovo ir Balandžio mėnesių susirinkimuose balsuodami už kandidatus į SLA. Pild. Tarybą, butinai balsuokite už J. J. Bačiūną iždininko vieton.

SLA. 42 Kuopos Valdyba:
Pirm. J. Klunius,
Vice p. Pet. Žemaitienė,
Fin. sekr. P. Medelinskas,
Užr. s. J. Vaitkevičius,
Izd. Pranas J. Greičaitis.

GERINS VILNIAUS LINŲ FABRIKĄ

VILNIUS. — Kooperatyvų Sąjungos "Lino" speciali komisija apžiūrėjus Naujosios Vilnios linų fabriką, rado kad fabrikas nors ir didelis bet reikalingas pagrindinių pagerinimų, kas kaštuos per 50,000 lt. Fabrikas dirba dviem pamainomis su daugiau kaip 300 darbininkų. Per mėnesį pagamina per 200 tonų linų ir nuosukų. Fabrikas galėtų dar ir daugiau darbininkų priimti, bet kol kas truksta žaliavos, nes atgauta Vilniaus sritis pati linų žaliavos veikt neturi — linų sėjameji plotai pasilikę SSSR pusėje, todel žaliava gabenama iš Utenos-Zarasų ir Suvalkijos.

Ateinantiems metams rūpinamasi išplėsti linų auginimą ir Vilniaus apilinkėse, ypač apie Dukštą, Ignaliną, Nemenčinę ir Eišiškes, kur žemės kiek geresnės.

Vasario 16 Vilniuje

TAUTA PAKILUSIU UPU - VISUS LAUKIA DARBAS, DARBAS

Rašo C. Petrikas (specialiai Dirvai).

VISI TIK Į VILNIŲ TRAUKĖ

Vasario 16-tą dieną suėjo 22 metai kaip Lietuvių tautos atstovai susirinkę Vilniuje pareiškė pasauliui kad Lietuva nori būti laisva ir nepriklausoma valstybė. Nuo tos dienos Vasario 16-ta tapo Lietuvių Lietuvių tautai didžiausia šventė, Lietuvių tautiškos velykos. Metai iš metų šita šventė vis giliau ir giliau įsišaknėja, ir šiandien jau Lietuvoje nerasi Lietuvių kuris nešvestų tos brangios dienos.

Tačiau šių metų šventė skyrėsi nuo praėjusių metų tautos dvasios pakilimu. Ir nenustabu. Nors jau 22 metai Nepriklausomoje Lietuvoje šita sukaktis minima, bet Vilniuje ji minima tik pirmą kartą. Keista. Sostinė savo valstybės nepriklausomybę per 22 metus mini pirmą kartą.

Nežinau ar rasime pasaulyje tautą kuri nuo savo pirmutinį nepriklausomybės dienų neturėtų sostinės. Bet taip buvo! Tačiau, nežiurint didžiausių priespaudų Lietuvis tikėjo kad "Senas Vilnius savo Vyties susilauks!" Ir susilaukė. Todel nenuostabu kad visi kas tik galėjo jau Vasario 15 dieną stengėsi pakliuti į Vilnių. Traukiniai iš Kauno ir kitų vietovių sausakimši važiuojo į Vilnių; vagonuose, kaip sakoma, uodas nosies neįkiš. Kiekvienas norėjo pamatyti kaip senukas Vilnius pirmą kartą švęs atbudimo, tautos pavasario, šventę.

DIDELĖS IŠKILMĖS

Vasario 16 rytą Vilnius pasiskendo vėliavose. Gatvėmis dešimtys tukstančių žmonių skubėjo į Katedros aikštę ir nežiurint didelio šalčio, laukė iškilmų pradžios.

Štai atžygiuoja kariuomenės, šaulių ir savanorių daliniai. Katedros aikštėje suskamba trimitas, jis kaip aidas atsitarkoja Gedimino kalne, ir Pilies bokšte suplevesuoja Lietuviška vėliava. Ją pasveikina žiemos saulutė ir švelniai glamonėja savo spinduliais. Pasigirsta Tautos Himnas. Jis didingai, orkestrui pritariant, veržiasi iš galingų krutinių. Blizga ašaros akys. Juk šitos vėliavos ir šitos šventės Pilies kalnas laukė 22 metus. Laukė ir sulaukė. Žmonės užmiršę šaltį, pamiršę karo laikmetį, užmiršę buvusias priespaudas, sveikina vienas kitą sulaukę šios džiaugsmingos valandos.

Vienuolika valanda. Kariuomenės atstovai, dalinių ir organizacijų vėliavos su maža dalimi iš norinčių pakliuti į Katedrą pasiekia tikslą. Lauke liko daugelis tukstančių norinčių taip pat dalyvauti pamaldose, bet, dėl vietos stokos, negalintių į Katedrą pakliuti. Vėliavos sunešamos prie altoriaus. Prasideda pamaldos. Mišias celebruoja Vysk. Matulionis. Katedros skliautuose skamba Šaulių Sąjungos choro giedamos Lietuviškos giesmės. Skamba šitoje buvusioje lenkinimo tvirtovėje, kuri nuo šiol tampa Lietuvių ir krikščionybės židinys, Lietuviška kalba, kuri tiek metų buvo iš tos vietos išguita, ujamą, niekinamą. Lietuvis klausosi tos giesmės kaip angelų choro, ir per raukšlėtą skruostą bėga ašara gaili. Tai ne skausmo ašara, bet džiaugsmo ašara, tai padėka Aukščiausiam kad jis gavo sulaukti šios brangios valandos. Ir senas Lietuvis vėteranas, minėdamas okupacijos vargus nejučiomis kartu su choru taria giesmės žodžius:

"Palaimink, Aukščiausias, tą mylimą šalį,
Juk tėviška Tavo malonė daug gali."

Po pamaldų ir pamokslų, kurių pasakė senas kovotojas už Lietuvybę Kun. Čibiras, Katedros aikštėje įvyko kariuomenės, šaulių ir savanorių paradas. Ministras Pirmininkas pasakė kalbą karius ir visuomenėi, o Vilniaus įgulos viršininkas Br. Gen. Černius karius ir savanorius. Pasibaigus kalboms, išrikiuoti daliniai pražygiavo pro tribūną, kurioje buvo Ministras Pirmininkas A. Merkys, vyriausybės nariai, vietos karo vadovybė ir žymūs Vilniečiai.

Po parado visi skuba į naujas iškilmų vietas, ir įvairius posėdžius ir minėjimus.

Biednuomenėi išdalinta apie 10,000 nemokamų bilietų į kinematografus ir teatrų.

KITOKIOS APEIGOS

Vakare įvairiose salėse minėjimai, prakalbos, paskaitos, sveikinimai.

Susirinkimuose sveikina Lietuvos vyriausybę mažumų atstovai linkėdami laimingai tvarkyti atgautą kraštą.

Vakare, nežiurint karo sunkumų, daugelio namų langai iliuminuoti, kuriuose išstatyta vyriausybės narių ir Lietuvos karžygių paveikslai.

Baigiasi šventė. Skirstosi gyventojai namon. Atvykę svečiai iš plačios Lietuvos renkasi į stotį, iš kur kiekvienas skuba į savo namus, kad rytojaus dieną vėl galėtų griebtis darbo. O dirbti reikia daug ir labai daug. Siaučias Europoje karas skaudžiai atsiliepia ir Lietuvoje. Lietuvis supranta kad jis turi dirbti ir dirbti. Jo uždavinys išsaugoti nepriklausomybę, bet ir atgauti Lietuvos kraštus, kurie paliko anapus sienos. O tokių kraštų, Lietuvos mastu, yra daug. Štai maža statistika likusių anapus sienos Lietuvių:

Braslaus apskr.	3,050
Svenčionių	35,400
Vilniaus aps. dalyje	10,600
Lydos	11,300
Gardino	6,600

Tuo būdu SSSR teritorijoje liko nemažiau kaip 68,550 Lietuvių, neskaitant nutautėjusių "tutešių".

Vokiečių užimtoje teritorijoje (Seinų, Punsko, Krasnopolio, Beržininkų ir kituose vals-

čiuose) liko nemažiau kaip 30,000 Lietuvių, tokiu būdu už Lietuvos ribų liko apie 100,000 Lietuvių su apie 2000 ketvirtinių kilometrų.

Ir šiuos savo brolius Lietuviai nori prijungti prie motinos Lietuvos. Nei vienas neateina į galvą kad jie turi pasilikti amžiams svetimoje okupacijoje. Bet atgauti savo žemes Lietuviai nemano imtis smurto. Lietuviai tikėjo ir tik kad yra Amžinybės teisingumo dėsny ir kad anksčiau ar vėliau neteisybės bus atitaisytos. Tik kad to sulaukti reikia būti vertiems ir todel dabartinio Lietuvos obalsis turi būti: dabar, darbas ir dar kartą darbas. Tik per darbą ir kultūrėjimą galima atsiekti užsibrėžto tikslo.

LENKAI AGITATORIAI IRGI DIRBA

Nors pakilusia nuotaika Vilniuje praėjo nepriklausomybės minėjimas, bet neapsieita be incidentų. Lenkų agitatorių, kurie dar iki šiam laikui neismoko realiai žiūrėti į gyvenimą, suagituoti mokiniai kai kuriose gimnazijose ėmė demonstruoti. Tai jau antras atsitikimas Lietuvos Vilnių atgavus. Jeigu pirmas demonstracija buvo galima pateisinti, nors jos buvo nesuprantamos, tai pastarųjų nei suprasti, nei pateisinti negalima. Gimnazijų vadovybės buvo priverstos imtis griežtų priemonių ir keletą klasių išmesti iš gimnazijų be teisės įstoti į jas. Keletui klasių leista paduoti naujus prašymus įstoti.

Matyti kad žmoniškas elgesys su Lenkais neduoda reikiamų rezultatų. Reikės imtis griežtų priemonių, nes Lenkas žmoniškumo nesupranta. Jis matyt yra toks gyvulys kuris reikalingas gero staldo ir dar geresnio apinasrio. Atrodo kad šie pastarieji incidentai bus perplėdė Lietuvį kantrybės taurę ir už jų pasekmes Lenkai galės rugoti tik patys sau.

Vasario 16 d. Vilniuje mirė didelis lenkomanas Vyskupas Michalkevičius. Kaip Lenkų taip ir Lietuvių visuomenė atsidėjus laukia kas bus paskirtas į jo vietą. Kalbama apie vieną Lietuvį veikėją.

SVEIKATA LIGONIAMS

Knygelė kuri aprašo apie 305 visokių žolių, medžių žievių, žiedų ir šaknų su nurodymais kam juos vartoti.

Taipgi yra nurodymai Europos laivynų ir orlaivynų, kurie dabar dalyvauja mušiuose, jų kelių toliai ir tt. Tas viskas parodoma spalvotu žemėlapiu. Kaina 3c, 3 setai už \$1.

M. Zukaitis

334 Dean Bldg.
Spencerport, N. Y.

DELLA C JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

Vėžimai ligoniams pervežimui ir ligonbučius.

Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENDicott 1762

APDRAUDOS REIKALE

Mes esime pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirmiau šaukite mus nugu ugniagesius (fire-monius).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentura

6606 Superior Ave.

Cleveland

HEnderson 6729

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

Telefonas: Ofiso MAin 1773

Namų KEnmore 4740-W

Norėdami pigiai pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit už pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairios apdraudos-insurance reikaluose.

Perku ir parduodu bankines knygeles, sutaisau paskolas pirmo mortgage. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

nei kiek nesujudo siųsti net saviškiams giminėms pinigų.

Dirvos Agentūra, paveizdan, kuri per daug metų siunčia pinigų į Lietuvos visas dalis, nuo Vilniaus atgavimo nesulaukė nei vieno vietinio Vilniečio nei iš kitų Amreikos kolonijų kurie būtų atėję pasiųsti saviškiams pinigų, nors į kitas visas Lietuvos dalis siuntimas eina po sepevei.

Kame dalykas su kitų kolonijų Dzukais? Gal jie dar tik kad nei pinigai nei laišškai negalima į Vilniją siųsti, ar nežino kurių tėviškės perėjo į Lietuvos pusę? Jei nežino, laiteiraujasi, bet lai DARO ką nors, nes del jų nežinės čionai, labai nukencia jų namiškiai, kurie gal su ašaromis diena iš dienos laukia gimtinėje bakužėje laiško ar dolario-kito paramos nuo savųjų iš Amerikos.

MISKO ISTEKLIAMS Lietuvoje nesant dideliems, o pareikalavimams gausiems, žemės Ukio Ministerija nustatė įieškoti priemonių krašto miškingumui padidinti ir miško medegos suvartojimui sumažinti. Nuo ateinančio pavasario visi ukininkai bus paskatinti apsodinti mišku žemės ukiui netinkamus plotus, šlaitus, kelius, sodybas ir tt. Ministerijos instruktoriai duos patarimų kaip tai atlikti. Didesnius plotus netinkamus žemės ukiui ministerija iš ukininkų atpirks ir pati apsodins miškais. Kuro sutaupymui gyventojai bus skatinami statyti tinkamesnes krosnis (pečius).

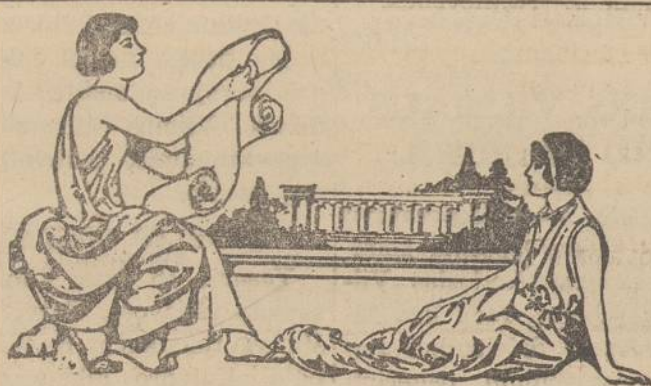
PATRIOTAI DZUKAI

Maža Nashua, N. H., Lietuvių kolonija, tolima nuo viso Lietuvių gyvenimo, kur nėra nei garsų veikėjų, nei leidžiama joks laikraštis, kur Lietuviai yra sunkaus darbo darbininkai su labai mažu uždarbiu audinėse ir kitokiose dirbtuvėse, išgirdę apie Vilniaus ir dalies Vilniaus krašto atgavimą, šoko į darbą parinkti aukų paremti savo broliams, ir surinko bei per Lietuvos Generalinį Konsulatą prisiuntė \$555.55.

Tuo savo pasidarbavimu Nashua Lietuviai, kurie didelėje didumoje yra Dzukai, nustatė į užpakalį ir Chicagą, tą "Lietuvių Sostinę" Amerikoje, ir išsidū New Yorką-Brooklyną, ir Bostoną, kur išeina net po kelis Lietuviškus laikraščius.

Nashua Dzukai, pasirodo, yra kilnesni, patriotingesni Dzukai negu kitų Lietuviškų kolonijų Dzukai. Kas yra su kitais Dzukais, sunku spėti.

Vienas labai nuostabus dalykas apie visus Amerikoje gyvenančius Vilnijos Dzukus kalbant yra kad ir tas jog jie visai neparodė jokio džiaugsmo del savo gimtinio krašto prijungimo prie Lietuvos, ir

MUSŲ GRETOS

Tau, Tėvyne, mūsų meilė kaip reta.
Tau mūsų darbas, troškimai, jausmai
Ir tos gretos, dainuojančios gretos,
Kad galėtum žydėti ramiai.

Mūsų kelias ne rožėmis klotas,
Mūsų kelias — drąsulių kova.
Mūsų kelias — laimėjimų plotai,
Mūsų kelias — visa Lietuva.

Mes už brolius, už amžiną jurą,
Mes už garbę brangios Lietuvos.

Mūsų gretos, buriai susibūrę
Už šią žemę šventai sukovos.

"Tr."

Kazys Sabulis.

LIETUVA NE MIRTI KĖLĖS

Jei Lietuvis tu esi,
Garbink Tėvynės vardą,
Degki Lietuvos dvasia,
Spausk delne dei laisvės kardą!

Juk tik laisvė, kaip dangus,
Žvaigždėmis nužarsto kelią,
Gena burę per bangas,
Saulės džiaugsmą sieloj kelia.

Tik Tėvynė, jos dvasia
Saldo širdį mums paguoda,
Sako kad toksai esi,
Amžinos gyvybės duoda.

Tik laisviems dienos nedaug,
Vien tik laisvė žydi gelės....
Mūsų priešai, eikit lauk!
Lietuva ne mirti kėlės!

Ji gyvens jau amžinai!
Taip jai sako vyčių kryžiai,
Vilniaus dvasios milžinai
Mirt už laisvę pasiryžę.

Jei šalies sunus esi,
Nešk Tėvynės didžią auką,
Degk audringa jai dvasia,
Saugok jos namus ir lauką!

Tik laisviems dangus gražus,
Vien tik laisvė žydi gelės....
Ką laimejome — nebežus!
Lietuva ne mirti kėlės!

"Tr."

Petras Vaičiūnas.

SVEIKI SULAUKĖ LINKSMŲ VELYKŲ! Velykos šymet ankstyvos. Vasara bus daug ilgesnė. Kalėdų ilgiau reikės laukti...

Visiems Dirvos skaitytojams, rėmėjams ir draugams linkime linksmų, smagių švenčių.

AR reikalinga šaukti Amerikos Lietuvių tautinės visuomenės seimas? Tas klausimas privalo būti išspręstas tautinės srovės veikėjų ir laikraščių.

Pataromis dienomis tautiniuose laikraščiuose tilpo Tarpininko straipsnis "Žodis Vidurio Žmonėms", kuriame tautinės visuomenės suorganizavimo pareiga siuloma tautiniams laikraščiams.

Tautiniai laikraščiai, suprantama, tą paremiam ir stengsis tą idėją praversti iki įsikūnijimo, bet sau į tąką privalo kviesti ir kviečia tautinius veikėjus esančius įvairiose kolonijose. Kai seimas įvyks, juk tie veikėjai turės atstovauti savo kolonijas, savo organizacijas ir padėti spręsti reikalus.

Reikalinga kad į darbą stotų ir mūsų senieji veikėjai-veteranai ir naujosios gentkartės žmonės. Darbo visiems bus įvalias.

Kad tautinei visuomenei reikia organizuotis ir sukonsoliduoti savo įjegas parodo tos srovės veikėjų tam dedamos pastangos jau per pastarus penketą metų.

Nuo 1934 metais Clevelande įvykusios tautinių veikėjų konferencijos, pradėjus savitarpinius santykius gerinti ir nesusipratimus mažinti, tos pastangos davė gerus vaisius. Tautinės konferencijos po to laikyta kas du metai: 1936 metais įvyko antra konferencija Clevelande; 1938 metais — konferencija Scrantone, kuri net įsteigė pastovią Tarybą tautinės srovės savitarpinių santykių derinimui. 1939 metų Gruodžio mėnesį įvyko dar ir specialė konferencija rytinių valstijų tautinių veikėjų. Kiekviena tų konferencijų davė vis geresnius ir geresnius rezultatus.

Dabar prieina laikas kalbėti apie sušaukimą visuotinio Amerikos Lietuvių tautinės visuomenės seimo.

Kada geriausia būtų tas seimas sušaukti? Apie tai turėtų plačiau pasireikšti tautinių laikraščių redaktoriai ir mūsų veikėjai. Mintimis pasikeitus, netrukus prieitume prie tinkamos išvados.

Seimas galima būtų laikyti kartu su SLA. seimu Chicagoje šią vasarą, bet gal geriausia tikėtų laikyti visai paskirai. Kurie važinėjo SLA. seimuose jau patyrė kaip juose laikas sugaišinamas šiaip smulkiems dalykėliams ir rimtiems reikalams aptarti laiko dažniausia nelieta.

Jei šaukti tautinės visuomenės seimą pora dienų prieš SLA. seimą, sunku gauti gana delegatų kurie galėtų atvažiuoti visai dešimčiai dienų į seimus, ir tankiai patys svarbieji veikėjai neapsima. Bet daugiau rasis veikėjų kurie gali tam tikrais protarpiais pašvesti po dvi-tris dienas visuomeniškiems reikalams.

Jeigu rastume tinkamą laikotarpį pašvesti tautinės visuomenės reikalams išspręsti ir priimti savo veikimui planus, be jokių skubinimų, be įtempimo, tikiu galėtume atlikti tą paskutinį svarbiausį žygį kokis seka po tautinės srovės keturių viršpaminėtų konferencijų.

Mano manymu, tinkamiausias laikotarpis būtų Labor Day, kada išeina galima sakyti trys dienos švenčių, ir oras tebėra tinkamas automobiliu važinėti. Bet jei būtų sutarta ant kurios kitos dienos, taipgi ir vietos, turės būti visiems priimtina.

Tautinės visuomenės suorganizavimas lengvai galimas, dirva gerai paruošta, tik reikalinga tą idėją nuo dabar akstinti pirmyn, pirmyn, ir netrukus mes galėsime pasidžiaugti dideliais savo darbo vaisiais.

Tautinėje-vidurinėje srovėje darbo yra daugybė.

RUSIJA ir Italija, kaip paskiausios žinios skelbia, netrukus gali padaryti savitarpinę draugiškumo sutartį. Prie to tas abi šalys kursto-traukia nazių viešpatai, ir kaip matyt Stalinas turės nusilenkti Hitleriui ir ištiesti Mussoliniui draugišką ranką.

Suomijos-Sovietų karo baigimą dalykų žinovai pri-meta Hitleriui, kuris privertęs Staliną neįgyjuojant giliau į Suomiją kviesti Suomų atstovus į Maskvą tartis apie baigimą karo. Juk Rusai, įsisiubavę galėjo užimti visą Suomiją, ar bent jos visą pietinį galą, kur sutelpa visas Suomijos gyvybės centras. Rusija tą galėjo padaryti, karą ilgiau užtesdama, bet staiga sutiko su Suomiais taikytis. Už to kas nors slepiasi.

Už to visko stovi Hitleris, kurio Stalinas liko paklusniu bernu. Sako, Hitleris turi vadeles kuriomis laiko Staliną pažabojęs, ir jis išvengė Rusijos įvėlimą į pasaulinį karą.

Mūsų Lietuviški komunistai Amerikoje dabar jau bus atsargesni: neims rekti ir neigti įrodinėjimų jog Rusijos caras susiglebiuos su Mussoliniu. Jie labai išsišoko bandydami užginėti žinias kad Stalinas su Hitleriu susibučiavo.

SUV. VALSTIJOS pasiryžusios palaikyti "moralinį" embargo prieš Rusiją, nors Rusų-Suomų karas pasibaigė. Amerikoje kyla didesni ir didesni reikalavimai nutraukti santykius su Maskva. Amerika nori testuoti ilgiausia kiek galima draudimą parduoti Rusijai orlaivius ir kitokias butinas karo reikmenis. Tas draudimas gal pasiliks iki visiškai Europoje įvyks taika.

ALFONSAS GELMĖ-BRAZIULIS.

MIKALOJUS KASTANTAS ČIURLIONIS

Tragiškas Musų Tautos Tapytojas ir Muzikas, kurį Kiti Įvertino

(Tęsiny iš pereito nr.)

M. K. Čiurlionis kuriniai nežino jokios mokyklos, jis yra savitas, pats ją sukūręs. Bet niekas jo negalės sekti, kas dažnai atsitinka su didesniais dailininkais. Jis buvo ir amžinai pasiliks meno pasaulyje vienas, ir nepasiekiamas. Nes jo niekas pasekti negali.

Prie pabaigos dar keletas minčių apie M. K. Čiurlionis muzikos kurinius. Bet deja, šioje srityje man netenka nieko savo pasakyti. Permenkai nusimanau apie garsų pasaulį, kad galėčiau jį apibūdinti ir įvertinti savo mastu. Tenkinsiuos kitų autorių atsiliepimais.

V. Žadeika, muzikos žinovas, apie M. K. Čiurlionis muzikos kurinius, juos išpildant viename koncerte, sako: "Pirmiausia išpildė keturis fortepiono kurinius, miniaturinius formoje, bet kurie savo vidujiniu turiniu, gilumu, bei originalumu gali susilyginti su didžiausiais kuriniais. Labiausia jų žymėjosi dideliu originalumu paskutinis. Toliau ejo orkestrinis kurinys, simfoninė poema "Miškas". Iš pavadinimo galima būtų manyti kad tai programinis kurinys — miško orkestro slaptinėjimui bei grožiui pavaizduoti užesį imitavimai; vienu žodžiu, pernešimu miško į koncerto salę, kame kurėjas tampa tik tarpininkas. Deja, čionai yra kitaip. Miškas yra tas tarpininkas, ta priemonė, arba, tikriau sakant, alegorija, per kurią gautas išpuodis įgyvendintas įkvėpimui kurėjo sieloje yra pernešamas ir išreiškiamas viena meno forma. Ir čionai tas asmeninis pasaulis, sudarytas kurėjo sieloje, yra išreikštas pasaulio tonu, kur ir žymisi aukščiausias menas, sudaręs sąvoką: — menas menui. Dabar, imant kurinį iš techninės pusės, matosi jog didžiųjų minčių įgyvendinimui ir išreiškimui turėta didelių sunkenybių, del to susidarė nepertobuli forma ir priemonės, kuriomis išreiškiama savo mintys. Tas dar nežemina paties kurėjo; atbulai, mes klausydami tos poemos, rodančios nepertobulą formą, turime stebėtis Genijaus galia, reiškiamą kiekviename takte bei frazėje, sudarant retą originalumą."

Kitas muzikos žinovas, Profesorius Arkadius Pressas, apie tą pačią M. K. Čiurlionis muzikalę poemą panašiai atsiliepia:

"Čiurlionis 'Miškas' įkvėpta, kupina fatiszijos ir jausmo poema, bet ji monotoninga: šiek-tiek be formos ir joje vis tik atspindi nevisai sveika nelaiku mirusio žymiausio muziko ir dailininko sėla."

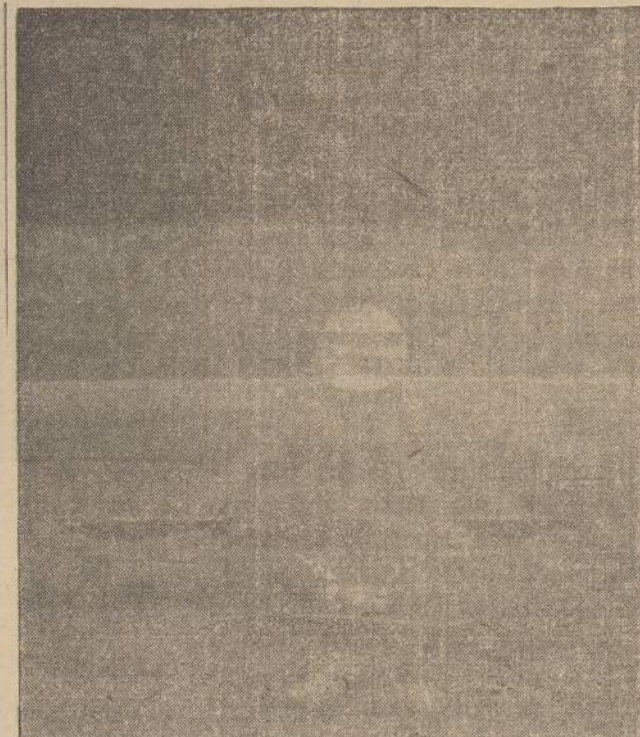
Aš manau kad pakaks tų pacituotų minčių apie poemą "Miškas", o didesnių kurinių keletas, tarp jų šurpi poema "Jura" ir kt. ir mes susidarysime sau neabejotiną nuomonę kad M. K. Čiurlionis kaip tapyboje taip ir muzikoje yra toks pat didis ir originalus kurėjas.

Ir stebiesi šiadien žmogus kad mūsų tarpe gyveno ir vargo toksai dvasios milžinas kaip

TAURAS (iš zodiako)

M. K. Čiurlionis.

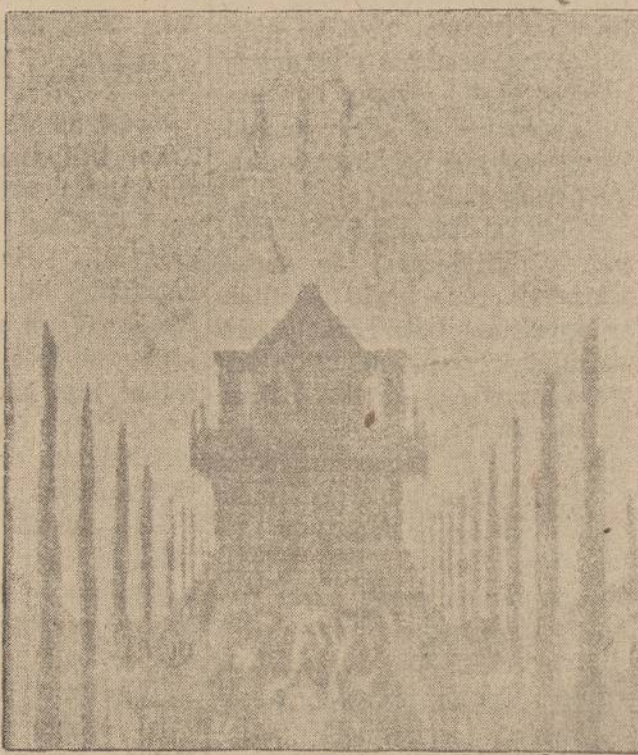
AKVARIJUS (iš zodiako)

M. K. Čiurlionis.

M. K. Čiurlionis. O reikia tikėti kad jisai ne paskutinis bus: mūsų atgyjanti tauta garsis būčių žygiais, išugdys ne vieną žmogų kuris vėl mus pragarsins naujais žygiais, naujame gyvenime.

ČIURLIONIS KURINIŲ LIKIMAS

Liudnas ir vargingas buvo M. K. Čiurlionis gyvenimas. Dar liudnesnė, traginga jo ankstyva mirtis. Nemažiau liudnas, net tragingas, ir jo kurinių likimas. Muzikos kuriniai išblaškyti, išmėtyti, žusta atskirų žmonių rankose. Gi jo tapybos kuriniai, visur vežioti, del kurių nemaža varžytasi, posėdžiauta, — ilgą laiką kalėjo drėgnuose kambariuose, pelėjo ir pamažu bluko stebuklingos jų varsos. Visuomet aš prisiminsiu tą ankštą, mažą ir drėgną kambarį (Maironio g. 3, Kaune), kame, parvežti iš Maskvos, kalėjo M. K. Čiurlionis paveikslai. Dar ir šiadien man akyse stovi betvarkiai pakabintas nepridengtas didysis "Rex", apie jį vora-

SKORPIONAS (iš zodiako)

M. K. Čiurlionis.

tinkliai, šiukšlės ir sudaužyti dievukai... Niekas jo nedangstė. Tie žmonės kuriems buvo pavesta kuriniai globoti, ginčijosi ir intrigavo vienas kitą. Kaltino vienas kitą kad genda M. K. Čiurlionis kuriniai, nors tuo pačiu metu patys leido jiems puti, nepridengtiems, nors tokį menką darbą galėjo atlikti kiekvieną kartą kada tik ateidavo į "M. K. Čiurlionis dvasios kailėjimą".

Dabar visi žinomi ir turimi M. K. Čiurlionis kuriniai jau tvarkingai sutalpinti Vytauto Didžiojo Muzejuje. Iki perkelti į muzejų, jie keliolika metų buvo išdėti Čiurlionis Gale-rijoje Žalajame Kalne, Kaune.

•FIRMUTINIS PASTAS. Suv. Valstijose buvo įsteigtas Bostone 1939 metais.

Vilniaus Istorijos Trupiniai

(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

GYTAUTO IR JOGELOS TAIKA

KRYŽIUOČIAI gavę Vytauto raštą kuriuo jie įgijo Lietuvos žemės kraštus, tuojau puolėsi ties Kaunu statyti savo pilį, o tą užbaigę pradėjo veržtis Lietuvos gilumon ir Kernavos apygardas nuterėjo kuomet gryo namon, ties Vilnija jiemis pastoję kelią Didis Kunigaikštis Jogėla ir jo brolis Skirgėla, su savo kariuomenėmis. Ištikus kovai, Lietuviai užpuolimus nugalėjo, ir mušių lauke kritus Ragainės komandotojui Balderstein su 23 vyčiais ir daugybe Vokiečių kareivių, kryžiuočiai turėjo iš kovos pasitraukti. Visi jų atgabenti ginklai ir Lietuvoje suplėštos gerybės teko pergalėtojams Lietuviams.

Tuo savo pralaimėjimu kryžiuočiai nors nusiminė, bet ilgai nelaukę griebėsi saloje prie Dubysos įtakos statyti naują pilį, kurią pastatę praminė vardu Marienwerden arba Marijos salą, ir pasirengę iš ten Jogėlą kariauti, su Vytautu padarė naują sutartį, sulg kurios kryžiuočiai užkariavę jo tėvo valdytus kraštus turėjo atiduoti jam valdyti, o tie kraštai, Vytautui mirus, turėjo pereiti valdžion jo brolio Žibanto, o jei tas nepalikytų įpėdinio, tada tie Lietuvos kraštai turės pereiti kryžiuočiams. Tą sutartį pasirašė kryžiuočių didis mistras, kuris apie tai raštu pranešė ir popiežiui Urbanui VI, o tas visa tai užgirdamas, mistriui atsiuntė kilnojimą altorėlį, prie kurio abaze turėjo būti laikomos mėsos.

Tokiu būdu Vytautas tapo kryžiuočių vasalu, bet nekaip ejoji ir Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio sosto sėdiniam Jogėlai. Nors Vytautui Trakus atėmė ir kryžiuočius ties Vilnija nugalėjo, tačiau prieš save jautė neapikantą visose pusėse, ne tik svetūr bet ir namie — pačioje Lietuvoje; piktinosi juo visi ir visur, labiausia už nužudymą garbingo Kęstučio ir ištėriojimą jo giminės. Tat Jogėla visose pusėse matydamas sau neapikantą ir pavojų, nusiminęs ir susikrimęs, pasiryžo susitaikyti su didžiausiu savo priešu, Vytautu. Siuntė pas jį savo pasiuntinius ir kvietė jį prie taikos, pagaliau raštu prižadėjo jam ne tik grąžinti Kęstučio valdytus kraštus, bet dar pridėjo Lucką ir visą Voliniją.

Vytautas gyvendamas pas kryžiuočius Marienburgio pilyje ir nematydamas iš kryžiuočių sau naudos kiek reikiant, gi dabar gavęs savo broliuno Jogėlos taikos išlygas, atgimė tėvynės meilėje ir pasiryžo ne tik su Jogėla susitaikyti, bet dar ir pačius kryžiuočius apvilti. Pasirengęs neva kariauti Trakų kunigaikštį Skirgėlą, surengė didelę puotą, kurion sukviėt kryžiuočių didimus iš Georgenburgio ir Ragainės komendantų, o puotai įpusėjus Vytauto švogeris Sudmantas su Lietuvos pulkais netikėtai užpuolė pilį, jos įgula išžudė ir įsiveržęs puotos salėn, Vytautui matant patį komanduojuoją su visais pilių viršininkais apkalęs paėmė nelaisvėn ir pačią pilį sudegino. Paskui Vytautui įsakius Lietuviai užpuolė Marienburgio pilį, ten taip pat apsidirbo. Butų paėmė dar ir kitas pilis, bet žvejams visur paleidus žinią kas atsitiko su Marienburgiu, Lietuviai turėjo susilaikyti.

Tačiau Vytautas su savo pulkais ėmė laukti ir Marijos salą, kur netrukus atvyko Skirgėla ir dar 11 kitų karvedžių su savo pulkais, kuriems susivienijus pradėta veržtis į pilį. Kovos tęsėsi keturias savaites ir Lietuviams užtvėnus visas Nemuno sėklumas kad kryžiuočiams maistas ir kitokia pagalba negalėtų pereiti, 1384 metų Rugsėjo 27 dieną Vokiečių pilies įgula pasidavė Lietuviams. Kovose Vokiečiai neteko 55 vyčių ir 220 didžiųjų. Visi ginklai, arkliai ir kariškių padarai teko pergalėtojams Lietuviams.

Čia teko Vytautui susitaikyti su Jogėla, kuris besidžiaugdamas karo laimėjimu, Vytautą net kelis kartus pabučiojo ir čia pat galutinai su juo susitaikė. Jogėla ypatingai džiaugėsi kad gavo sau narsų karvedį, Vytautą, kuris buvęs jam didžiai pavojingu ir kryžiuočiams reikalingu, daugiau su jais jau nesusidės. Gi Vytautas taip pat džiaugėsi kad po visų vargų už tėvynės rubežių, galiausiai susilaukė progos grįžti į savo šalį turėdamas teisę valdyti savo tėvų jam paliktą Lietuvos žemės dalį. Dabar reikėjo tik ištvėrmės pergalėti iki tol Lietuvoje susikurusius nerimavimus ir išblaškyti tarpusavinius vaidus mažųjų kunigaikščių, ir tiesti ranką pasiekimui vyriausios valdžios, kurios vadovėlis — Jogėlos

Vytautas Didysis (dar vienas jo atvaizdas)

rankų kaskart vis labiau slinko Lenkų pusėn, suprantama, ne be Lenkų politikos.

Vytautas tikėjosi savo tikslą atsiekti, nes jį rėmė visi Lietuviai, o ypatingai žemaičiai juo pasitikėjo kaip garbingo Kęstučio sunum.

V. S. Jokubynas.

LIETUVOS KARALIAI

Istorikas Jonas Matusas, pasiremdamas senais dokumentais, įrodo kad ne tik Gediminas, bet ir Vytenis, Kęstutis su Algirdu, ir Vytautas buvo vadinami Lietuvos karaliais.

Vytenis, Gedimino brolis, pagal Dusburgą 1293 metais vadinamas "karaliaus sunum", o kryžiuočių užrašuose visuomet tituluojamas "Lietuvių karalium" (rex Lethowinorum). Tas rašoma ne tik Dusburgo bet ir Jarošino, Sambijos kanauninko, Wigando Marburgiečio, ir kitų kronikose.

Gedimino susirašinėjimuose, sutartyse su Rygos arkivyskupu, Ezelio ir Tartu vyskupais, Livonijos kryžiuočiais, Danijos viršininku, Ryga ir su Dominikonų ir Pranciškonų ordinu atstovais (1323 metais) vartojama sakiny, "Gediminas, Lietuvos karalius, siuncia ramybę Viešpatyje ir sveikinimą". Naudojama antspaudas, kuriame atvaizduota Gediminas sėdęs sosto su vainiku-karuna dešinėje ir skipeiru kairėje, o po vaizdu parašas, "Antspaudas Gedimino, Dievo malone Lietuvos ir Rusų karaliaus".

Turima be to popiežiaus Jono XXII laiškas Gediminui iš 1323 m. Birželio 1 d., adresuotas sekamai: "Jonas vyskupas, etc.... kilniam ir didingam vyriui Gediminui, Lietuvii ir daugumo Rusų garbingam karaliui". Popiežius ir kitais atvejais, pavyzdin, tvirtindamas Gedimino sutartį su Livonijos valdovais, vartojo tą patį terminą. Karalium Gediminą vadino ir popiežiaus pasiuntiniai, taip pat Lietuvos kaimynai Livonijos ir Prusijos vyskupai su tų valstybių viršininkais.

Popiežiai tais laikais buvo vieninteliai turėję teisę suteikti arba atimti karaliaus titulą. Taigi karaliaus vardas ar rangas nebuvo susietas su vainikavimo apeigomis, o užteko kad jį praktikoje pripažino aukščiausias bažnyčios autoritetas.

Vokiečių metraščiai ir Algirdą su Kęstučiu vadina karaliais. Jogaila, dar prieš tapdamas Lenkijos karalium, turėjo antspaudą su įrašu, "Jogaila, Dievo malone, karalius Lietuvoje".

Esą užtikta šaltiniuose kad ir Vytautas taip buvo tituluojamas.

Taigi, kaip matyti, karaliaus Mindaugo titulas buvo perėjęs ir jo įpėdinams.

Tik po Krėvos unijos, Lenkijos politikai ėmė griežtai skirti karaliaus ir didžiojo kunigaikščio terminus ir nustatė bei įvedė praktiką jog karalius esąs aukštesnis už didį kunigaikštį.

Vytautui karaliaus titulą, kaip žinia, pripažino Romos Imperijos imperatorius Zigmuntas, tik, Lenkų iškeltam aiškinimui užkirsti kelią, pasiulė ir formaliai apsisvainikuoti, kas, kaip istorija sako, neįvyko Lenkams pavogus iš Romos atgabenamą karališką karūną.

TĖVYNĖ IR IŠEIVIAI

Lietuva Rengiasi Užmegsti Artimus Ryšius su Amerikos Lietuviais

KAUNAS. — Lietuvos Aidas Vasario 9 d. rašo:

Mūsų jau nebe nuo šiandien yra aksioma kad tauta kurios tautiečių tokis didelis procentas — žinovų apskaičiavimu siekia iki 40% — gyvena už valstybinių ribų, arčiau ar toliau, ko ne po visą platųjį pasaulį išsisklaidęs, — kad šio tauta negali aktyviai nesirupinti savo kraujo, kalbos ir dvasios bendruomenės nariais. Taigi, ir pati šios tautos sudarytoji valstybė nieku būdu negali būti abejinga, kaip savaimė suprantama, ne tik savo piliečiais, gyvenančiais užsieniuose, bet ir savo tautiečiais, kurie dar nėra nutraukę savo tautinį kamieną, kurių daugelis gyvai tebesisieja tėvynės likimu ir reikalais, kurių ne vienas tebesvajuoja vėl kada namon sugryžti.

Lietuvių tauta užima vieną iš pirmųjų vietų tokių, tarsi, išievių tautų tarpe. Nepriklausomybės atkūrimo metais ji jau yra labai konkrečiai pajutusi savo gausių išievių moralinę ir materialinę paramą, — nuoširdžios pareigos ir, gal but, skolos atlikimą savo tėvynėi.

Vėliau, laikams ir sąlygoms besikeičiant, jau pati sustiprėjusi tėvynė pastebėjo kad jos išievių yra reikalinga tokios pat nuoširdžios, ypač moralinės paramos, o tam tikra prasme ir skolos grąžinimo už jų ankščiau teiktą pagalbą.

Šio bendradarbiavimo tarp tėvynės ir išievių niekas negali neigti ar įžiūrėti jame kokių žymių, nesuderinamų su tautiniais tarpvalstybiniais bendradarbiavimo papročiais. Ypač to negalima prikišti Lietuvai, kurios rūpinimasis savo kraujo ir kalbos išieviais yra išimtinai dvasinio ir kultūrinio pobūdžio ir kuris absoliučiai

jokiai mūsų tautiečius priglaudusiai valstybei negali sudaryti jokių nei ūkinių, nei politinių pavojų. Pagaliau, kiekviena valstybė šiais laikais gal daugiau negu kada nors nepamiršta savo išievių.

Mūsų dvasiniai ir kultūriniai kontaktai su Lietuviais išieviais kai kam atrodo esą stipriai, nuolatiniai ir savaime suprantami. Iš tikrųjų, juos visi gauname stipriau pajusti kai kokie nors smugiai ištinka mūsų šalį ar kai kur artimuose ar tolimuose užsieniuose Lietuviai ima skaudžiau kentėti. Kraujo balsas tuomet atsiliepia. Betgi vis dėlto šie kontaktai nėra tokie kokio visuotinio Lietuviškumo intereso reikalaujant ir kokio patys išieviai norėtų.

Nemaža jau buvo mėginta ir įjieskoti priemonių ir organizacinių būdų deramam tėvynės ir išievių dvasiniam ir materialiniam bendradarbiavimui palaikyti. Tam tikslui bendromis pastangomis yra įsikūrus ir vadinama Draugija Užsienio Lietuviams Remti. Įvairiose "Lietuvių Dienos" užsieniuose, "Užsienio Lietuvių Dienos" Lietuvoje, viso Pasaulio Lietuvių Kongresai, tautinės olimpiados, etc., šiuos kontaktus stengėsi plėtoti ir dažninti. Tačiau viso to nėra per daug, o aiškiai permaža. Ypač dabar, kai neramių Europos sukurių akivaizdoje, Lietuvos valstybės ir Lietuviškumo išsilaikymas privalo keliaropai aktingesnio visų Lietuvių, kurie tik butų, dvasinio susibūrimo ir bendro pasiryžimo visomis priemonėmis ir visomis turimomis įjiegomis ginti nepriklausomą būtį.

Šiandien naujų aplinkybių ir uždavinių akivaizdoje tenka pagalvoti apie stipresnes ir gy-

vybingesnes institucijas, kurios rūpintųsi visų Lietuvių išievių reikalais, abipusiu mežiaginiu ir dvasiniu rėmimu, darbo organizacija ir visais tais klausimais kurie išieviams domina jų tėvynės likimu, o Lietuvą — savo kitur gyvenančiais tautiečiais. Inicatyva šiais klausimais yra radus atidų vyriausybės susidomėjimą, kuriai svarbu kad minėtos pastangos nebutų palaidos, išblaškytos ir sezoninės. Šia kryptimi jau netolimoje ateityje lauktina ir konkrečių žygių, duosimų pradžią planin-gesnei tėvynės ir išievių bendradarbiavimo politikai.

LIETUVA TURĖS 5 CUKRAUS FABRIKUS

KAUNAS. — Lietuva jau turi du cukraus fabrikus: Marijampolės, ir prie Kuršėnų. Trečias fabrikas galutinai nustatyta statyti Panevėžyje. Ketvirtam įjieskoma vietos apie Alytų. Į vakarus nuo Alytaus Udrijos, Krokialaukio ir Simono apeliokėse esama daug tinkamų cukriniams runkeliams auginti žemių.

Patirta kad rimtai galvojama ir apie penktą cukraus fabriką, kuris taip pat būtų statomas Suvalkų krašte. Šis fabrikas cukrų gamintų eksportui. Pav. Estai negali plėsti savo cukraus gamybos, nes pas juos cukriniai runkeliai nėra užtektinai cukringi. Tuo tarpu Alytaus, Marijampolės ir kitų Suvalkijos kraštų žemės auga didelio cukringumo runkeliai ir čia pramonė plėtinama.

PER TVORA PASIŽVALGIUS

VAJETUMANO, kas atsitiko! Maskva ir "visagalis" caras Stalinas padarė labai didelę klaidą! Jis ėmė ir pasirašė taiką su Suomijos senąja patriotine vyriausybe, kurią buvo "panaikinęs" ir įsteigęs savo sovietiską "valdžią" kur tai Suomijos patvoryje....

Raudonkakių Vilnis nori parodyti džiaugsmo iš tos taikos:

"Ne Stalinas skrido į Helsinkį, bet Helsinio valdžios atstovai turėjo skristi į Maskvą..."

Taip, Helsinkio, dėl to kad Stalinas kvietė Helsinkio valdžios atstovus, o ne tos savo išperėtos Suomii "sovietiškos" "valdžios" atstovus.

Tikra misterija kas galėjo atsitikti su ta sovietiška "valdžia" — ar ji pakėlė rėvoliuciją prieš Maskvą ir atsisakė su Stalinu taikytis, ar gal ją patvoryje užtikusios kiaušės surijo.... Supa Garba.

PAJIEŠKOJIMAI

Lietuvos Generalinis Konsulatas New Yorke pajieško šiuos asmenis: BIKELIS Kazys, žinomas dar kaip Charles Baker, į Ameriką atvykęs 1913 m. ir iki 1920 m. gyvenęs Milvoro, N. Dak.

NAVICKAS Jurgis, atvykęs 1920 m. ir 1929 ar 1930 m. buk tai mišes. Prieš mirtį gyvenęs Thomas, W. Va., bet jo mirtis vietinėse įstaigose nėra užregistruota.

PAKETIS Baltrus, kilęs iš Užunių k., atvykęs 1913 m. ir gyvenęs Chicago.

SATEIKIS Jonas, kilęs iš Biržų, atvykęs 1904 m., gyvenęs Philadelphia, vėliau apie jį žinių neturima.

Kai kuriems iš įjieskomųjų priklauso turtai bei palikimai kurie gali tecti svetimiems neatsiliepus teisėms įpėdinams. Įjieskomieji arba apie juos žinantieji maloniai rašomi rašyti:

LIETUVOS GEN. KONSULATAS 16 W. 75th St. New York City.

J. A. Urbonas

"Dirvos" Agentas Daytone 134 Michigan Av. Dayton, O

DIDELĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ

C. Pakeltis Pharmacy

1001 East 79th Street (Kampas Crumb Ave.)

Užlaiko visokias namines ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo aštraus užsienėsio Reumatizmo, nuo įvairių žaidų, dezerwinų, vidurių nevirškinimo, užkietėjimo, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nerviškumo, nemigės ir kitokių.

C. Pakeltis Vaistinė

1001 E. 79 St. Cleveland, O. Telefonas ENd. 8533

Vaistinė atdara 7 dienas savaitėje.

JOHN G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas, Popieriuotojas Dekoratorius

Atlieka visą namų aptaisymo ir apgrąžinimo darbą iš lauko ir iš vidaus.

Dabar laikas užsakyti darbas. kol dar nerisidėjo navasario darbmetė; gausit darbą atlikti už pigesnę kainą negu vasaros metu.

495 East 123rd St. Telefonas POTomac 6899

Paskutinis Prūsų Sukilėlis

ĮDOMI ISTORINĖ APYSAKA IŠ NARSIŲ PRUSŲ KOVŲ SU KRYŽIUOČIAIS

- Prisilaikydami nusistatymo duoti Dirvos skaitytojams istorines apysakas, šiومي pranešame kad gavome vieną Lietuvoje išleistą, lengvai parašytą, M. Springborn'o apysaką, "PASKUTINIS PRUSŲ SUKILĖLIS", lengvą skaityti, aiškiai suprantamą, ir pasitikime kad ji jums patiks. — Prusai, kaip jau žinoma, dabar Vokiečių-Germanų gyvenamame Pabaltijo krašte, buvo Lietuvos kilmės žmonės, garbino tuos pačius Lietuviškus dievus, ir iki buvo laisvi su Lietuvos kitomis gentimis palaikę artimus ryšius. — Ši istorinė apysaka vaizduoja Prūsų paskutinį sukilėlį, laisvės kovotoją, apima meilišką prietikių kryžiuočių narsuolio su Lietuvaite. Apysaka pamokanti ir įdomi.

PRADĖS EITI DIRVOJE TRUMPŲ LAIKU

Ši istorinė apysaka pradės eiti Dirvoje visai trumpu laiku, todėl primename Dirvos skaitytojams pasirupinti atnaujinti savo prenumeratą, kurių baigiasi, kad nesulaikytumė siuntinėję Dirvos. Taipgi prašome raginti kitus užsirašyti Dirvą kad ir už \$1.00, nes apysaka yra įlgoka, skaitymo bus visai vasarai. Nei vienas nenorėsit praleisti nepaskaitęs

"PASKUTINIS PRUSŲ SUKILĖLIS"

ATNAUJINANT arba NAUJAI UŽSIRAŠANT Dirvą, idėkit į laišką \$2.00 (arba \$1.00 už pusę metų) ir įrašę aiškų savo adresą pasiųskit, užadresuodami šiaip:

"DIRVA"

6820 Superior Avenue

Cleveland, Ohio

VIETINĖS ŽINIOS

Atviras Laiškas Korespondentei Gintarei

Labai malonus tamstos aprašymas Lietuvių Dienos, Vasario 18 d. Jau daug kartų gražius žodžius tarėte spaudoje: Lietuviais esam, mylim tą šalį kur mūsų tėvai gyveno, seni ir jauni liudyti gali. Vasario 18 d. yra didžiai laukiama, nes tai Lietuvos džiaugsmo diena, Lietuvos žmonių minčių sujungimo diena. Lietuvių Diena šiais metais mums Lietuviams teikia didesnio džiaugsmo negu pirmiau: jau Vilnius mūsų, jau mūsų trispalvė vėliavė, ir tt.

Perskaitykit savo žodžius sąžiningai, paskui atsakykit gražiomis eilutėmis kas gavo kiek naudos iš tų 500 atsilankiusių kurie užsimokėjo po 25c, kaip tame laikraštyje rašyta. Kokiu tikslu Lietuvos Diena buvo rengiama: ar pasipelninti, kada biedni žmonės suėję sumokėjo įžangą tikėdami kad iš tų pinigų bus paskirta nors kiek pagelbėjimų mūsų brolių tenai, toje gražioje tėvynėje patekusių vargan.

Butų tikrai malonu sužinoti kas sunaudoja tokių Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimų

MĖSINYČIA
Jei norit geros mėsos, kuri yra šviežia, ir kaina prieinama, kreipkitės
CARL R. RICKERT'S
Meat Market
15717 Lorain Ave.

K. STONIS
RESTAURANT
Lietuviška ir Rusiška
Importuota Degtinė
Skanus Lietuviškas Skilandis
Pietums laike švenčių
Vieta kur sustoja kitų miestų
pravažiuojanti Lietuviai.
6824 Superior Ave.

PYTHIAS
CAFE
LIETUVIŠKA UŽEIGA
231 EAST 156 STREET
(Netoli Euclid Beach Parko)
ALUS — DEGTINĖ
UŽKANDŽIAI
ŠOKIAI IR GERA MUZIKA
Penktadienio ir šeštadienio vakarais
J. Verbyla ir A. Čiutelis
savininkai.

HAN'S CAFE
PARANKI UŽEIGA
Užkandžiai — Alus iš Kranų
Šešios Bowling Alleys
John Schweizer, Prop.
5325-27 SUPERIOR AVENUE
Prie E. 55th St. (14)
ENDicott 8908

Skelbimai "Dirvoje"
50c už vieną kartą
tris kartus už \$1.00
Smulkūs skelbimai "Dirvoje", kaip tai namų pardavimas, išnuomavimas, krautuvų išnuomavimas ar pardavimas, pajieškosimai, padėkos laišakai, galima patalpinti šia kaina.

CREDIT!
Dental Plates...
10 - 15 - 20
Weeks to Pay
• X-Ray
• Bridges
• Fillings
• Extractions
Plates Repaired While You Wait
DR. SILVER, - DENTIST
7042 Superior Ave. HEnderson 3157

įžangos pinigų, ar biedni Lietuvos žmonės, ar vienas kas, kam ir tos gražios eilutės skiriamos ir pagyrų korespondencijos. Taipgi butų gera kad pasirašytumet savo tikrą pavardę, kad mes visi žinotume tuos rengėjus ir jų tikslus.
Aš pasilieku, švento Roko šunelis, ir dar kartą klausiu ar gaus biednas nors centą iš tų Vasario 18 parengimo pinigų?
Aleksas Banys,
V. G. F. pirm.

CHARTER LEVY
BALSAVIMAS
KOVO 27

Paruošus specialį City Charter Levy, kurios balsavimas bus Kovo 27 d., miesto valdyba prašo visų balsuotojų jį paremti. Tie pinigai tik keliais centais padaugina taksus kiek mokėta už pereinčius metus, bet bus mažiau negu mokėta 1936 metais. Taipgi nuo vandens bilų bus nuimta tie 40 nuoš. kuriuos iki šiol reikėjo mokėti, ir ką iki šiol žinojot kaip "vandens kainos pakėlimą".
Tas priedinis mokeskis prie vandens bilų buvo ne už vandens, bet už sewage arba išmatų sunaikinimo įstaigos įrengimą. Dabar tie pinigai bus nuimti nuo vandens bilų ir pridėti prie pusmetinių taksų bilos.
Toliau, iš tų naujų taksų bus išlaikoma 165,000 vyrų, moterų ir vaikų, neturinčių ir negalinčių dirbti.
Prie to, tie taksai bus dalis tų pačių taksų kurie buvo nubalsuota pernai, o šymet pasi- baigė ir reikia vėl už juos balsuoti, sako miesto valdyba.

Mes Turime
JUSŲ PASIRINKIMUI
Velykoms
REIKMENŲ
Vyrams ir Vaikams
SKRYBĖLĖS

Vėliausių pavidalų, Pavasari-
ninių stilių, po
\$1.95 — \$2.95 — \$3.95
MARŠKINIAI
(Gražūs, įvairių spalvų ir pa-
prasti balti, po
\$1. — 1.35 — \$1.65
KAKLARAIŠČIAI
Naujausių stilių 2 už \$1.25
KOJINĖS
Gražios pavasarinės, margos
ir vienspalvės 3 už \$1.00
APATINĖS KELNAITĖS
arba Marškiniai 3 už \$1
VAIKAMS K&E MARŠKINIAI
Geri, stiprūs, balti arba pa-
marginti, 79c 2 už \$1.50
ILGOS KELINĖS \$1.95
miores 14 iki 18 metų.
PILNAS Pasirinkimas Vyrams
ir Vaikams Kelnių, Smulkių
dėvėjamų reikmenų

DYKAI! Green Stamps su
kožnu pirkiniu.
(Priimam ir iškeičiam pilnas
Stampų knygeles.)
THE
KRAMER & REICH
COMPANY
7010 Superior Ave.

LIETUVIŲ SALES
REIKELAI

SALES SUKAKTUVIŲ
BELAUKIANT

Praėjusiame "Dirvos" num. buvo paminėta apie Lietuvių Sales Bendrovės reikalus. Daugumas žmonių atkreipė į tą rašinį savo dėmesį, bet bendrai imant dar ne visi.
Dar daugumas mūsų žmonių nepasitiki savo įjėgomis. Tokis žmonių bailumas daro kliūtis jų pačių gyvenime.
Brolau Lietuvi Clevelandie-
ti, ar ištikro jau skaitai savo gyvenimo paskutines valandas? Jeigu taip tai mes patys sau darome didelę skriaudą. Mūsų pačių tarpe yra žmonių kurie lankosi kitose Lietuvių koloni-
jose, daug mažesnėse kaip Cle-
velandas, ir patiria kad ten Lietuviai daug geriau stovi vi-
sais atžvilgiais, ypač savo sa-
lių išlaikyme, negu mes Cleve-
landiečiai.

Klausimas del ko taip? Šis atsakymas mums Clevelando Lietuviams yra labai sunkus, ir tikrai sunkus. Ir mes visi jį gerai suprantame ir žinome, bet mums visiems truksta drą-
sos išsireikšti.

Štai geriausia mums išeitis. Jeigu jau mes norime tą klau-
simą palikti ramybėje tai mu-
sų asmeninė pareiga yra Lie-
tuvybės klausime pasiduoti vi-
nas kitam ranką ir laikytis iš-
vien. Nelaukime jokių gera-
širdžių kurie mums ką duotų
ar už mus dirbtų, nes jų nėra
ir nebus.

Ši pavasari sueina 20 metų kaip mes įsigijome Lietuvių
salę ir tų sukaktuvių paminėji-
mui rengiama vakaras Gegu-
žės 12 dieną. Mūsų kaip su-
sipratusių Lietuvių pirmutinė
pareiga yra parodyti savo pa-
triotizmą čia pat namie, tarpe
savųjų.

Clevelando Lietuvių kolonija
yra didelė. Pasidarbuoti Lie-
tuvių reikale dirva yra plati, rei-
kia tik gero pasiryzimo ir no-
ro. Jeigu mes ką gero pada-
rysime tarpe savųjų, liks ilgai
atminčiai. Dirbkime vien sau,
nes Lietuvių salę yra mūsų pa-
čių pinigais nupirka ir mums
butų didelė gėda tą reikalą pa-
stumėti į šalį ir užmiršti apie
savo sudėtą turtą. Kokiam
nors reikale šiame klausime
mes turėtume gerai aiškintis ir
rausti iš gėdos prieš svetim-
taučius ar kitų kolonijų Lie-
tuvius.

VAKARUSKOS PO VELYKŲ
Velykos atėjo, gavėnia pasi-
baigia. Kita penktadienį Lie-
tuvių salėje vėl prasideda lin-
ksmos vakaruskos. Klubiečiai
atėjo į tas vakaruskas turi ge-
rą laiką. Tapkit ir jūs Pili-
čių Klubo nariais, lankykitės
Lietuvių salėje, ir visiems bus
linksma, o salei bus nauda.
L. S. Koresp.

PAJIEŠKAU savo pusseserę
Kazę Matjošaitienę ir jos tik-
rus brolius, Kazį ir Joną Stat-
kevičius. Jų pajieško jų tikra
sesuo gyvenanti Lietuvoje. Jie
seniau gyveno Dayton, O., po
to Clevelande. Kas apie juos
žino prašau atsilepti arba lai-
jį patys atsišaukia.
Mrs. Anastazija Šaltys
401 N. Portage st.
Buchanan, Mich.

Formal Cleaners Inc.
Vyrų ir
Moteriškų
RUBŲ
Taisymas
Valymas
GREITAS
PATARNAVIMAS
Paimam visą darbą
iš jūsų namų ir pri-
statom gatavą atgal.
Telefonuokit
HEnderson 3050
J. Bindokas ir Sunai, Sav.
1194 East 79th Street

K. ŠTAUPAS
Namų Dabintojas
Tai yra popieruotojas ir
maliavotojas kambarių.
TAIPGI MALIAVOJU
NAMUS IS LAUKO.
Duokit man padabinti jūsų na-
mus, o persitiksint kad už pir-
mos rūšies geriausį darbą kai-
nos yra prieinamesnės.
Kreipkitės:
9114 St. Clair Ave.
Telef: MULberry 0744

KASKAS DAINUOS AUDITORIJOJE
Pirmadienį, Kovo 25 d. — Įžanga Dykai

Anna Kaskas

Ona Kaskas, Lietuvaitė Met-
ropolitan Operos dainininkė iš
New Yorko, dainuos Clevelando
miesto auditorijoje su kele-
tu kitų Metropolitan daininin-
kų, pirmadienį, Kovo 25, an-
trą Velykų dieną.

Šis koncertas rengiamas su-
pažindinimui publikos su ope-
romis, prieš įvyksiantį Cleve-
velande Metropolitan Operos
atsilankymo sezoną, Balandžio
8—13 dd.

Ona Kaskas operose nei vie-
noje nedainuos, taigi kurie no-
rės ją matyti ir girdėti privalo
pasistengti dalyvaut tame kon-
certe.

VELYKŲ LINKĖJIMAI

Visiems mano draugams, kaimynams, ir
giminėms čia Amerikoje ir Lietuvoje.

KAZYS STONIS
(Chas. Stonis Restaurant)

VELYKŲ LINKĖJIMAI

Mūsų draugams Lietuviams

James A. Reynolds
ir
John F. Curry
County Commissioners

LINKSMŲ VELYKŲ

Linkėjimai

The Lithuanian Savings
& Loan Ass'n
6712 Superior Ave.

• **PAVASARIUI REIKMENYS** •
Moterims ir mergaitėms suknios ir kitos
dėvėjimui reikmenys žemomis kainomis
Vyrams marškiniai, taipgi visokių kitokių prekių
Dry Goods srityje. Kreipkitės į mus.
ANTON ANZLOVAR
6202 St. Clair Avenue

VELYKŲ LINKĖJIMAI
Linkime visiems mūsų rėmėjams,
kaimynams ir draugams
LINKSMŲ VELYKŲ
PAT'S CAFE
1385 East 65th Street
Petronėlė Jonilienė Marijona Yesienė.

Savo ir Savo Miesto Labui
BALSUOK
XYES CITY CHARTER
LEVY
TREČIADIENI
KOVO-MARCH 27
aprupinkit 165,000 Vyrų, Moterų ir Vaikų
kurie dabar priklauso nuo šelpimo ir WPA!
Atimkit Sewage kaštus nuo vandens bilos
ši metą!
Palaikykite Reguliarią Miesto Patarnavimą!
Citizens Committee for the City Charter Levy.

CHECKER
Paimam
darbą iš
viso miesto
dalių ir
priemiesčių
ir pristatom
gatavą
atgal į
jūsų namus.
SPEEDY
SAKO:
Jūsų
Rubai
apdrausti
iki mūsų
globoje.
Pabandykit
mūsų darbą,
o busit
patenkinti.
Call
Glen.
-1136
DRY CLEANERS, INC.
LIETUVIŠKA RUBŲ TAISYMO IR
VALYMO ĮSTAIGA
Mes padarom iš senų kaip naujus ir niekas netikėtų
kad jūs neturit naujus rubus apsilvilke. Tik pabandy-
kit mūsų darbą, o patys persitiksint. Jokis darbas nėra
perdidelis ar permažas pas mus.
Sutaisom, perdirbam sulg vėliausios mados. Išvalom,
suprosinam. Galit pasitikėti kad čia darbas bus atliktas
geriau negu kur kitur ir už žemesnę kainą.
Taipgi sudedam šilkinčius pamušalus į vyriškus ir mo-
teriškus žiponus tik už **3.95**
Matot, kiti už tiek nepadarys.
Mūsų patarnavimas greitas, tik pašaukit telefonu, jo
numeris randasi šiame skelbime viršuje, o mūsų atsto-
vas atliks visą kitą kas reikalinga.
CHECKER DRY CLEANERS, INC.
J. M. Kazlauskas, Savininkas
13726 Eaglesmere Avenue

Nikodemus A. Wilkelis
Laisnuotas Laidotuvių Direktorius
IR BALSAMUOTOJAS
6522 Superior Ave. HEnderson 9292
• • •
SPECIAL — 24 colių apvalųs obliuotais
kraštais **VEIDRODŽIAI 4.45**
Venetian Plate Glass (Gerojo stiklo)
The Wilkelis Furniture Co.
Rakandų Krautuvė
6307-11 Superior Ave. ENdicott 2343
N. A. WILKELIS JURGIS ARBUCKAS
Savininkas Vedėjas

LIETUVOS MIESTELIAI MIESTAI IR ISTORIŠKOS VIETOS

ŠIS-TAS APIE SENĄJĄ AKMENĘ

Kaž kur buvau skaitęs ir važinėdamas po apskritį iš daugelio šimtamečių senelių girdėjęs kad dabartinio Akmenės miestelio vietoje kitados buvęs didelis, dar ir senovės raštuose minimas Dabikinės miestas ar pilis, o pasak senelių ir Bandaborijos miestas.

Akmenės įstaigose verčiau senus raštus ir žinių įrašoju. Deja, nedaug jų teradau. Paklausinėti seneliai pasisakė, iš savo tėvų ir senelių girdėję, kad kairiame Dabikinės upės krante, priešais parapijos kapines, kada tai buvus stipri Dabikinės pilis ir miestas, kuriuos sėtinieji išgriovė ir sugėdė. Paskiau atsistatęs Bandaborijos (?) miestas, kurį švedai išgriovė ir sugėdė.

Su pirmuoju pasakojimu visiškai gali būti. Tačiau senovės raštuose randama kad 1531 m. Zigmantas I leido atstatyti Akmenės miestą, jame įvesti turgus ir pardavinėti gėrimus. Tada buvus pastatyta ir medinė bažnytelė su šiaudiniu stogu.

1724 m. karalius Augustas Akmenės miestui suteikė Magdeburgo teises ir miesto herbą. 1705 metais švedų kariuomenė užpuolus Akmenę, smarkiai apilpė gyventojus, o ypač katalikų bažnyčią. Akmeniškiams smarkiai priešinantis, švedai iš visų pusių padegė miestelį. Po gaisro nebelikė nei vieno pastato. Tada, po mušų, sugriauta netoli Akmenės buvusios ir Viliošių pilaitės, kurių piliakalniai ir dabar tebėra. Tas žinias patvirtina dar ir tai kad seniau, ir po didžiojo karo statant namus ar kasant duobes, tiek kairiame Dabikinės krante, tiek dešiniame, kur dabar yra miestelis, žemėse užtikami buvusių pastatų akmeniniai pamatai.

Vietomis rasta ir teberandama žmonių griaučių, kai kur net kruvomis suverstų. Rasta akmenų kirvų, žvalvarnių, geležinių ir kt. padarų. Pas-

tarųjų ir dabar dar randama. Randama ir senovės molinių urnelių.

Akmenės miestelį plėsti žymiai pradėjo ir pirmoje 19-to amžiaus pusėje ilgus metus čia klebonavęs prel. Dr. K. Kasakauskis. Jis vis ragindavęs ir visai stengdavęsis kad tik miestelis didėtų pastatų skaičium. Jo klebonavimo laikais miestelyje pastatyta per 80 višokių namų. Čia klebonaudamas Kun. Kasakauskis parašė "Kalbriedą arba gramatiką žemumajstizka".

Akmenės miestelis ir valsčius yra Mažeikių apskrities ribose. Prieš didįjį karą buvęs nešvarus ir purvinas miestelis, Nepriklausomo gyvenimo laikais gražiai sutvarkytas. Gatvės praplautos ir veik visos išgrystos. Senų lušnelių vietoje statomi gražūs namai.

Netoli bažnyčios pastatytas gražus paminklas. Valsčiaus savivaldybė turi gerus ir erdvius mūrinius savus namus.

1938 metais pastatyta mūrinė moderni pradžios mokykla. Gerai tvarkomas ir vedamas smulkus kredito bankelis Akmeniškiams labai naudingas. Gerai veikia ir žemės ūkio kooperatyvas su savo krautuve. Kaimuose statomi gražūs pastatai, čerpių bei skardos stogais. Naujųjų laikų statybos gyvenami namai su salkomis, aukšti ir erdvi.

Akmeniškiams gerai ukininkauja. Laukai gerai išdirbami. Turi geros veislės galvijų ir gerai juos užlaiko. Turi net du gyvulių kontrolės ratelius. Pažymėtina kad didžioji dalis Akmenės valsčiaus ukininkų yra kooperatininkai.

(L. A.) St. Kunas.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagacio leidžiamą muzikos žurnalą. Eina du kartai mėnesi. Kaina metams \$2.00. Prisiųskit 10c pašto ženkleliais, gausit vieną numerį pamatymui. Antrašas:

"MARGUTIS"
6812 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

KOHN'S
Fruit and Vegetable
Market

Viskas šviežia kasdien.
20 metų šioje pacoje vietoje.
6932 Superior Ave.
Kampas Giddings Rd.

LINKSMŲ VELYKŲ

Sveikinu su šventomis Velykomis Lietuvos Vyriausybę, Lietuvos žmones, ir visus savo draugus ir gimines Lietuvoje ir čia, Amerikoje.

ALEKAS Banys, F. G. F. Clevelando
Skyriaus Pirmininkas.

Skani Lietuviška Duona

NEW DEAL
BAKERY

PR. KUNCAITIS
Savininkas ir Kepėjas
4023 E. 141 ST.
Telefonas WASHINGTON 3227

Skani Lietuviška Ruginė Duona, šviežia balta Duona, visoki Pyragaičiai, Pyragai Vestuvėms, Baliams ir tt. Pristatom tiesiog į namus, sulyg pareikalavimo.

VISADA PRAŠYKIT NEW DEAL DUONOS
Reikale telefonuokit, arba parašykite mums už 1c atvirutę.

Minshall Jr. vėl Kandidatuoją

Representative William E. Minshall Jr., Republikonas, vienas iš dviejų jauniausių Ohio Legislatores narių, vėl kandidatuoją į tą vietą. Minshall, 28 metų amžiaus, buvo vienas iš keturių Republikonų atstovų išrinktas iš Cuyahoga County du metams atgal.

Jis yra advokatas ir praktikuoja teises su savo tėvu. Savo tarnybos metu valstijos legislatoroje jis jau paruošė penkis bilius kurie tapo įstatymais.

ŽIEMA LIETUVOJ BUVO ŠALTA

KAUNAS. — Vasario mėn. antra pusė, iki Vasario 20, pasižymėjo pastoviu, vidutiniu stiprumo šalčiu. Bet naktį, i Vas. 21 speigas staiga vėl pakilo iki rekordinio laipsnio.

Sniego danga visoje Lietuvoje yra nepaprastai gili: daugelyje vietų siekia viso metro. Prieš keletą dienų, ypač Vilniuje ir srityje, vėl gausiai pasknigo. Gausiai iškritęs sniegas ir vėl nepaprastai apsunkino provincijos susisiekimą su Vilnium. Apie autobusų susisiekimą su Vilnium nėra nei kalbos iki pavasario.

Žiema šymet gili ir šalta, kokios neatmena nei seneliai. Tokia žiema smarkiai pakeitė Lietuvos, ypatingai šiaurės rytų, veidą. Pusnių laukai, tikri sniego kalnai, užgulę kelius, vieškelius ir plentus, kuriais ne tik automobiliais, autobusais, bet ir rogėmis negalima išsiskirti.

Rokiškio - Utenos apskrityse vietomis pusnys siekia kelių sieksnių aukštumo. Iš vėjo sunęstų sniego kalnų kai kur tematyti tik pusė stogų, o kartais tik namų kaminai.

Nuo Kalėdų iki Vasario 22 dienai, su mažomis pertraukomis, Lietuvą kankino stiprus šiaurės speigas. Nuo pat Kalėdų nebuvo nei vieno atodėkio. Tokie stiprus šalčiai padarė ukininkams daug nuostolių. Keliuose Utenos valsčiuose sušalo keli žmonės, daugybė šiaip peršalo, susirgo. Utenos, Zarasų, Panevėžio, Rokiškio ligoninės perpildytos sergančių.

Ukininkai ne tiek besirupina savim kiek savo gyvuliais. Ilgai speigams tęsiantis, smarkiai iš klijimų tirpsta pašaras. Mat, nuo šalčio besigindami gyvuliai daugiau suėda.

Dirvą galima išsirašyti už vieną dolerį — pusę metų. Už \$3 metuose pralinksminsit visą kaimą — išrašykite Dirvą saviškiams į Lietuvą.

BROLIAI MOTUZAI RODYS CLEVELANDE, DETROITE, PITTSBURGHE

naujas įdomias filmas kurias kiekvienas norėsit — ir privalot pamatyti šiuo momentu

VILNIUS Sovietų rankose . . . Lietuviai griauja Lenkų gaires, paima sostinę, ir daug kt. įdomybių

Kas bus rodoma:

Lietuvos kariuomenės žygis į Vilnių, nupjovimas Lenkų demarklinijos "sienos"; Sovietų kariuomenė Vilniuje, susitikimas su Lietuvos kariuomene; Vilniaus perėmimas į Lietuvį rankas.

Vilniaus miesto vaizdai ir įdomybės.

Nauja Lietuvos Architektura ir statyba: mokyklų, tiltų, ligoninių, kelių, etc.

New Yorko Paroda ir Lietuvų diena, Lietuvos Paviljonas.

(Vaizdas: Lietuviai kareiviai Vilniuje maitina neturtinčius gyventojus.

DU vakaru Clevelande Bal.-April 10 ir 11 Lietuvių Salėje

SUDEGĘ PANEVĖŽIO LIGONINĖ

PANEVĖŽYS. — Vasario 20 d. nuo elektros vielų užsidegė Panevėžio ligoninė. Nuostolių padaryta už virš 100,000 litų. Laimai kad gaisras įvyko dienos metu, tai pavyko išgelbėti visus ligonius, kurie buvo skubiai išgabenti į netoli esančią mergaičių gimnaziją. Su gaisru kovoti buvo labai sunku, dėl didelių šalčių, nes visi gesinimo aparatai užšalo ir net vandens truko.

Ligoninė buvo trijų aukštų, turėjo 18 skyrių, salių, kabinėčių ir kt. Lietuvoje dar pirmas atsitikimas kad degė ligoninė.

AMATŲ MOKYKLŲ Lietuvoje yra jau 24, kuriose mokosi per 3000 busimų amatininkų. Be to apie 2000 jaunuolių mokosi įvairiuose amatų kursuose, kurių šiuo metu Lietuvoje veikia apie 40. Šymet dar žadama įsteigti dvi naujas amatų mokyklas.

METROPOLITAN OPEROS ŽVAIGŽDĖS CLEVELANDE

Dalyvaus Clevelande Operos Sezono Savaitę, Balandžio 8 iki 13

Štai yra trys gražuolės Metropolitan Operos artistės, kurios dainuos paskirose operose per savaitę laiko pradedant Balandžio 8 iki 13 d. Tą savaitę Clevelandas vėl taps didžiųjų operų centru. Kaip praelyje taip ir dabar operos bus statomos Public Auditorium didžiojoje salėje.

Dabar jau galite įsigyti sau bilietus vienai ar daugiau operų kurias norėsit matyti. Bilietai parduodami nuo \$1 iki \$6, taksų mokėti nereikia. Gaunami Union Bank of Commerce, mieste, prie Euclid ave, ir E. 9th street.

Štai 8 operos kurios bus pastatytos šios dienos begyje:

Pirmadien. Bal. 8 — Aida; Antradien. Bal. 9 — Tannhaeuser; Trečiadien. Bal. 10 — La Boheme; Ketvirtadien. Bal. 11 — Carmen; Penktadien. Bal. 12, po pietų — Madame Butterfly; Penktadien. vakare — Tristan und Isolde; Šeštadien. Bal. 13, po pietų — La Traviata; Šeštadien. vakare — La Gioconda.

"Dirvos" Redakcija priima ir talpina pranešimus apie vietinį Lietuvos judėjimą, draugijų susirinkimus, nemokamai. Pranešimai reikia priduoti arba pašto prisiųsti neveliau antradienio popiečio.

Pirmadien. Bal. 8 — Aida; Antradien. Bal. 9 — Tannhaeuser; Trečiadien. Bal. 10 — La Boheme; Ketvirtadien. Bal. 11 — Carmen; Penktadien. Bal. 12, po pietų — Madame Butterfly; Penktadien. vakare — Tristan und Isolde; Šeštadien. Bal. 13, po pietų — La Traviata; Šeštadien. vakare — La Gioconda.

ALLIANCE, OHIO

Pirmos rusiškos visokių gerimų ir valgių įstaiga. Turiu klubo laisnus, atdara iki 2 val. nakties. Vieta vidurmiestyje, palei geležinkelio stotį. Atvažiuojančius iš kitur Lietuvos prašau mane atkankyti, busit patenkinti. (14)

IGNAS SINKĖVIČIUS
792 E. Main St. Alliance, O.

• ANGLIJOJE, 17-me šimt. meityje, ankšto humo vyras buvo leista rudyti bažnyčioje.

AR JUS ŽINOT UŽ KĄ MIRĖ ŽMOGAUS SUNUS, JEZUS KRISTUS?

Ir mokytiniai kaip Jezaus įsakyta paruošė Velykų avinėlį ir vakare 6 valandą sėdosi už stalo su 12 mokytinių ir jiems bevalgant Jezus tarė: "Vienas iš jūsų išduos mane". Judošius, kurs Jėzų vėliau išdavė, tarė, "Argi aš esmi?" Jezus atsakė: "Tu sakai".

Jiems bevalgant ėmė Jezus duona, laužė ir davė apaštalams sakdamas: "Valgykite, tai yra mano kūnas", ir ėmęs taure, tarė, "Gerkite, tai yra mano kraujas". Taurė vaizduoja Jezaus kančias; kraujas vaizduoja gyvastį, duona vaizduoja Dievo žodį, Judas vaizduoja dvasininkus. Kraujas kuris praliejamas už pasaulio nuodėmes. Mielie broliai ir seserys, mes turime mastyti dėl ko Jezus mirė. Skaitykit šventą Raštą, Sv. Jono Evangeliją, 6 per. 50 ir 51 e. ir 62 ir 63 e. Darbai Apaštalų 16 per. 31 e. Duonos valgymas vaizduoja tikėjimą į Viešpatį Jėzų Kristų. Rom. 4 pr. 24 e. Rom. 10 pr. 10 e. Jezus pats vaizdavo avinėlį. Velykos vaizduoja baissiąją naktį.

Jezus ir apaštalai po vakarienės pagiedojo laupsės giesmę ir išėjo į tie pas Alyvų Kalną. Ten Jezus tarė jiems: Mano siela yra mirtinai nuiliudus. Jezus parpuolė ant savo veido meldamosi, sakdamas: "Mano Tėve, jei gali teplenkia mane ta taurė kartybių, tačiau lai stojasi taip kaip Tu nori."

Po to atėjęs pas savo mokytinius tarė jiems: Štai šalia manes mano išdavėjas; Dievo sumus bus paduotas į nuodėmingųjų rankas nukankinimui. Kunigai ir vyresnieji nusprendė Jėzų nukankinti ir nupynė erskėčių vainiką, uždėjo ant Jo galvos; spjaudė Jam į veidą ir mušė. Žemes valdovas klausė Jo, Ar tu esi žydų Karalius? Bet Jezus tarė: Tu sakai... Ir jį nukryžiuvojo 6 valandą ryto, ir Jezus mirė 9 valandą Velykų avinėlis.

Matot, mieli broliai ir sesutės, Jezus mirė už mane ir už tave. Taip Dievas žmoniją mylėjo kad savo sūnų davė už pasaulio nuodėmes. Mes turim

Jam pagulėtią garbę atiduoti. Skelbia W. F. Shimkus. 1050 E. 76 st. Cleveland, O. (Skelbimas)

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atdara vakarais

KAS PRIIMSIT SPOR- TININKUS?

Clevelandiečiai jau pilnai pasirengę Basket Ball (Krepšinio) Turnamentui.

Turnamentas atsisus šeštadienį ir sekmadienį, Balandžio 13 ir 14, Cathedral Latin Mokyklos auditorijoje.

Kurie pernai ir užpėnai priėmė pas savo iš kitų miestų atvykusius Lietuvos sportininkus, ir dabar turit vietos, tuoj praneškit Dirvos redakcijai kiek asmenų galesit priimti. Symet atvyks daugiau sportininkų negu pernai.

Atvyks ir Lietuvos Ministras P. Žadeikis iš Washingtono, kuris dovanoja čempionato trofėją.

Sporto Klubo visuomeniškas susirinkimas bus laikomas trečiadienį, Kovo 27, Lietuvos salėje. Draugijų atstovai ir veikėjai prašomi prisidėti prie viso darbo.

VAIZBOS BUTAS PAREMIA TURNAMENTĄ

Clevelando Liet. Vaizbos Butas turėjo labai idomų susirinkimą Kovo 18 d., pirmininko P. P. Mulioio įstaigoje.

Placiai apkalbėta įvairių savi reikalai; išrinkta delegatas, K. S. Karpus, ir Ekonominio Centro suvažiavimą Philadelphiaje Balandžio 7 d.

Taipgi nutarta prisidėti prie rengiamo Clevelande Basket Ball turnamento, pagelbėjimui vietos jaunuliams atlikti nekurios formaliskesnius darbus. Vaizbos Butas sutiko su rengti Lietuvos Ministrui P. Žadeikiui priėmimą kuomet jis atsilankys į turnamentą.

REIKIA PRISITAIKYT PRIE PAVASARIO

Sulyg kalendoriaus, Pavasaris jau čia. Mums reikalinga pritaikyti savo vaiksčiojimo ir važiavimo pripročius prie sezono. Perdaug motoristų padidina savo važiavimo greitį ir tuomi sudaro daugiau nelaimių, ir pėkstieji taip pat perdaug neatsargūs buna savo vaiksčiojimuose. Padaugėjimas trafiko nelaimių iki šiol šmet parodo kad reikės būti daug atsargesniais jei norim išlikti gyvais bėgyje šių 1940 metų.

Public Relations Bureau
Cleveland Police Dept.

PRIGERĖ LIETUVIŲ VAIKAS

Kovo 19 d. Erie ežero, Gordon Parke, prigrė Leonardas Bakaitis, 8 m., Juozo ir Katrės Bakaičių sunus, nuo 9402 Columbia ave. Jis su kitais mažais vaikais žaidė ant vandens išmūryto tilto ir nuo jo nukrito ir prigrė.

23-ČIO WARDŲ PILIEČIAMS

Miesto Tarybos narys, Edward J. Kovacic, 23rd Ward, priims savo darbo žmones su bent kokiais reikalais savo įstaigoje, 6602 St. Clair avenue, antradienio ir ketvirtadienio vakarais, tarp 6 ir 8 val.

Turėdami kokius reikalus ar skundus, ar norėdami gauti informaciją, kreipkitės į jį.

BAIGĖ UNIVERSITETĄ

Vasario 15 d., Columbus, O., Ohio State Universitetą baigė žinomo Clevelandiečio veikėjo ir biznieriaus P. P. Mulioio sunus, Bernardas. Jis baigė Biznio Administracijos kursą.

Jaunas Bernardas A. Muliois stovja į biznį su savo tėvu. Linkėtina geriausio pasisekimo.

F. BARANAUSKAS Siuvėjas

SIUVA, TAIŠO IR VALO RUBUS.

Paima iš namų ir pristato.
895 East 128 Street
Tel. MU. 3549

"KAI GĖLĖS ŽYDĖJO"

LITTLE THEATRE
Sėkm. Kovo-March 31

Anelė Steponavičienė, kuri vaidina Bellabruna rolę operetėje "Kai Gėlės žydėjo".

MIRIMAI

SIMAS VISOCKAS

Kovo 19 d. mirė Simas Visockas, 58 m., nuo 3426 Ingle-side drive, Parma. Laidojamas šeštadienį, Kovo 23.

Liko žmona, Marė, ir vaikai: Stasys, Jonas, Francė, Edvardas, Pranas.

Velionis buvo Dirvos prenu-meruotojas per ilgus metus.

SILV. GELAZAUSKAS

Silvestras Geležauskas, 66 m. amžiaus, mirė Kovo 13 d. Buvo nevedęs. Pašarvotas buvo Della Jakubs laidotuvių namuose, palaidotas Kovo 18 d. su bažnytinėmis pamaldomis, kurios atsisbuvo šv. Jurgio bažnyčioje.

Velionis Amerikon atvyko 1901 m., į Mahanoy City, Pa., paėjo Zaimių k., Liškevos par. Clevelande išgyveno 10 metų. Čia liko sesuo, A. Kibildienė, ir viena sesuo Lietuvoje.

ADOMAS DUBAUSKAS

Adomas Dubauskas, 54 m. amžiaus, nuo 1227 E. 176 st., mirė Kovo 18 d. Palaidotas Kovo 21 d. su pamaldomis naujoje parapijoje. Liko žmona, Marė, dvi dukterys, Sally ir Mrs. Mary Jakubs, 1 sesuo, Lingienė, ir brolis Pranas, kuris gyvena Montreal, Kanadoj.

Laidotuvsė pasitarnavo D. Jakubs.

Velionis buvo darbštus žmogus, darbavosi draugijoje ir mėgo parašinėti laikraščiuose. Buvo geras Dirvos rėmėjas.

JIESKAU 2 AR 3 KAMB.

Vienas vyras, noriu gyvenimui 2 ar 3 kambarių, antrame aukšte. Kas turi tuoj pranešk Dirvos Admin., 6820 Superior ave.

JIESKAU savo busbrojį Kazį Sasnavičių, kitados gyveno New Britain, Conn., prieš 20 m. gyveno Alliance, nuo to laiko nežinoma. Jis pats ar kas apie jį žino prašau atsileipti. Leonas Sasnovičius (14)
414 Franklin street
Alliance, Ohio.

Kazys Steponavičius.

Pirmyn Choro, iš Chicagos, vad. Šis choras atvažiuoja visoje savo pilnumoje pastatyti Clevelandiečiams tą populiariską Amerikoje operetę, pragaręsiją "Blossom Time", kurią statys Lietuvos kalboje.

Bilietus kiekvienam patarti-na pasiskubinti įsigyti išanksto; jie smarkiai parsiduoda, bet dar yra šoks-toks pasirinkimas. Prie to, tie kurie turės bilietus po \$1.50 jų vardai tilps to vakaro programoje. Bet šiuos bilietus reikia įsigyti šią savaitę, nes programos jau duodamas į spaudą.

SUSIRINKIMAS IR SVEČIŲ PRIĖMIMAS

Pereitą savaitę bendro komiteto susirinkime Wilkelių namuose dalyvavo ir Pirmyn Choro vad. K. Steponavičius. Pranešė apie veikalo smulkmenas, ir taipgi sutvarkė visus reikalus pačiame teatre.

Komiteto paskutinis prieš veikalo susirinkimas atsisbu Wilkelių namuose antradienį, Kovo 26 d. Visi bilietai ir už juos pinigai privalo būti atnešti tą vakarą.

Svečių choristų priėmimui rengiama pietus sekmadienį, Kovo 31 d., nuo 12 val., Allerton hotel. Giminės, draugai ir kurie nori su choristais susipažinti prašomi užsiregistruoti. Pietus kaštuos tik \$1. Paskutinė užsiregistravimui diena Kovo 29.

Bilietų ir užsiregistravimui kreipkitės į N. A. Wilkels — 6522 Superior ave.

MOTUZŲ FILMOS DU VAKARU — Balandžio 10-11

Broliai Motuzai, gavę svarbias filmas iš Lietuvos — apie Lietuvos kariuomenės paėmimą Vilniaus, ir kt., nori parodyti jas ir Clevelandiečiams.

Jie galutinai nustatė savo filmų rodymo laiką Clevelande — rodymas bus Lietuvių Salėje, du vakaru, trečiadienį ir ketvirtadienį, Balandžio - April 10 ir 11 d. Pradžia 8 val. vakare. Įzanga kaip visada, 35c. suaugusiems, 15c vaikams.

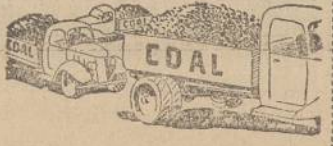
Šias istoriškas filmas — kuriomis gerėjasi plati Chicagos apylinkė, kur tik jie parodo, privalo matyti kiekvienas Clevelandietis.

JONAS S. URBANAS, dainininkas, kuris prieš mėnesį laiko trumpai apsilankė Clevelande, ir sakė važiuoja į Pietų Ameriką, dainuoti, rašo Dirvos redaktoriui iš savo kelionės, iš Rio de Janeiro, Brazilijos. Iš Brazilijos keliaus į Buenos Aires ir Montevideo.

Gera Anglis

Bishop Pocahontas	tik 1 buelis pelenų iš tono anglies	\$9.50
Standard Pocahontas	gera anglis del furnaso	\$8.40
Great Heart Lump	labai gera anglis del pečiaus ar furneso	\$8.90
Pennant Lump	visai mažai pelenų, ir mažai dūmų, daug šilumos	\$8.25
Champion Lump	kaitri anglis	\$7.25

Komer Wood & Coal Co.
(Lietuviai)
1409 East 92nd Street
Telef. Garf. 2921

Youth's Forum

PHONE: Endicott 4486

6820 SUPERIOR AVE. - CLEVELAND, OHIO

TOURNAMENT NEWS

Five Olympic Stars to Play in National Tournament

By Geo. C. Venslovas

WAUKEGAN, ILL.'S. CROWN LIQUORS TEAM HAS IMPRESSIVE RECORD

Among the players that will be here for the Third National Basket Ball Tournament, will be five members of the 1938 Olympic Basket Ball Team, that played in Lithuania's first Olympics at Kaunas.

At Kaunas, Lithuania they were team-mates while here they will be rivals. "Bill" Pečiulis will be on the firing line for the Cicero Tumavicks, the team that landed on top in the recent Mid-West or Chicago District tournament. Harry Petraitis, and John Avelis will wear the colors of the "Pirmyn" Choir team, who were runners-up in this tournament. (This tournament trip for the Pirmyn boys will be their second within two weeks, as they are also coming for the operetta "Blossom Time" at the Little Theatre, March 31.)

Eddie Wizbaras and Joe (Yank) Yankaitis return with the Duquesne team and these two boys need no introduction to those who witnessed last year's games. All stars in their own right, and what a pleasure it is for the writer, who coached these boys "over there" to see them back in uniform again.

To Waukegan, Ill., goes the honor of being the first to send in their team roster and team's record for the 1940 tournament. And what a record it is. (We hope it doesn't scare some of the teams from entering the tourney). Here 'tis: — Jack Benny's home town champs (34-35). Lake County Champs (37). What happened in (38)? North Chicago Champs in (38-39-40). Illinois North Shore League Champs in 1940. In the last five years the team's record is 164 wins — 22 losses. Not so bad, not so bad.

Manager Waitekunas also sent in the record of two of his stellar players, and gals you'll have to look up to see these gents, Jack Jakutis, center, stands 6 ft 4 in. in his stocking feet and doesn't leave the floor until he scores 12 points or more. "Herbie" Jurgaitis a tiny 6 ft 1 in. guard who isn't supposed to do much scoring won't call it a day unless his contribution to his team is 10 points or more. That's been his average for the past 25 games. Will these boys be stopped in this tournament???

As fast as other teams send in

their records they will be published, so come on managers get them in early.

We are happy to announce today that the first donation for the Vilnius sportsmen is in, and the honor goes to Mrs. Angelaitis, mother of Father Angelaitis, pastor of Our Lady of Perpetual Help parish. — Who will be next?

Some more good news. The Lithuanian Chamber of Commerce of Cleveland is backing this tournament 100% and we'll have a story on this next week. Watch for it.

ATTENTION — ALL YOU CLEVELAND LITHUANIANS! — All Lithuanians, all delegates from Cleveland, Lithuanian organizations and Clubs, all are asked to be present at the SECOND MASS MEETING, WED., MARCH 27th at 8 P.M. in the Lithuanian Hall. Come ONE! Come ALL!

GRADUATES

Last Friday, March fifteenth a proud group of parents and friends witnessed the commencement exercises of the Graduating Class of the Ohio State University.

Amongst the proud and happy gathering was Mr. and Mrs. Peter Muliois, who watched with eager eyes and happy hearts the graduation of their son, Bernard. The pride and ambition of ever good parent, the advancement of their children. Good luck and success Bernard.

HIPPODROME

"Virginia City"

Velykų savaitės rodyimui, Hippodrome Theatre gavo puikią filmą, kuri pradeda rodyti šeštadienį, Kovo 23.

Ji apima tą dalį Amerikos Civilinio Karo kuriame ineina finansiniai sunkumai Pietinių valstijų. Filma vaizduoja Amerikos gyvenimo savitarpines kovas, kurios kilo tarp Pietų ir Šiaurės valstijų.

Vaidinime dalyvauja visa eilė žymių artistų: Errol Flynn, Alan Hale ir Marlehead "Big Boy" Williams. Taipgi moteriška žymiausiajį rolę turi Miriam Hopkins.

DR. P. P. PALSIŠ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11442 Superior Ave.

PRĖMIMO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6:30 iki 8
Ketvirtadienį ir Sekmadienį
rytais sulyg sutarties.

Tel. Ofiso: CE 5859; namų CE 8296

Lietuviškos Saldainės

Puikios, skanios CAMEL Lietuviškos saldainės — po 50c svaras. Tik ką gauta iš Lietuvos — skubėkit įsigyti Velykoms.

JUOZAS BLAŠKEVIČIUS
1168 East 77th St. Cleveland

MILADY'S Dress Shop

at 8909 Superior Avenue

FEATURING NEW SPRING STYLES
READY-TO-WEAR FOR
MISSSES and WOMEN.

DRESSES — HOSIERY — LINGERIE
MILLINERY and ACCESSORIES

Estelle and Eve Puzin.

SCRIBBLER'S SCRAPS

By Jay Dee

To all the readers and friends of the Dirva and this section we wish a HAPPY EASTER!

WARS, there are plenty; but peace . . . well, you can hardly name one solid territorial piece to which you can apply this oft-sought attribute. Of all the wars, whether foreign, local, economic, domestic, or psychical, the greedy Japanese aggression of China solicits the sympathy of Americans. The brilliant quotations of Confucius, suffering such popularity here may be conducive to America's favoritism for China, but Lucius Beebe has this to say concerning the matter: "An important newspaper executive with whom this department occasionally hoists a beer subscribes to the theory that the basic impulses behind the almost universal hostility in America to the Japanese invasion of China is the institution of the Chinese laundryman."

"Almost everybody, whether he is living in a small town or in the metropolis has come to know and like the laundry Chinese. As an urchin he made fun of him and, recalling his patience, humor, and attractive disposition, he decides the Chinese a pretty highgrade sort of citizen, and takes his part in the Japanese fracas."

"Our executive acquaintance also points out that the Chinese, having invented gunpowder, are the only people who use it in the form of fireworks, for pleasant purposes, rather than as a lethal agency."

• THOUGHTS •

Every one of us, whatever our speculative opinions, knows better than he practices, and recognizes a better law than he obeys. —Froude.

If wisdom cannot come with age, tolerance at least should do so. —Eden Phillpotts.

Through the window of failures, scan your future success. —Me.

MARK Twain, one of America's foremost humorists and writers, at one time proved himself to be his own grandfather, and this is the train of logic he used to arrive at that conclusion: "I married a widow with a grown daughter. My father fell in love with my step daughter and married her — thus becoming my son-in-law, and my step-daughter became my mother because she was my father's wife. My wife gave birth to a son who was, of course, my father's brother-in-law, and also my uncle, for he was the brother of my step-mother. My father's wife became the mother of a son who was, of course, my brother, and also my grandchild, for he was the son of my daughter. Accordingly, my wife was my grandmother because she was my mother's mother — I was my wife's husband and grandchild at the same time — and, as the husband of a person's grandmother is his grandfather — I AM MY OWN GRANDFATHER."

BEAUTY SHOPPE Parsiduoda

Gera išdirbta per 17 metų, daro didelį biznį, dirba 5 operatorės; nuoma pigi. Parduosim prieinama kaina, nes norim pasileisti. Informacijos gausite.
DIRVOS ADMIN.
6820 Superior Avenue.

Lietuviška Didelė Išdirbystė Langams užtraukti Blindų (Shades) VENETIAN BLINDS

DABAR LAIKAS JAU PRADĖTI APSIRUPINTI PUOSTI SAVO LANGUS SU

Naujais Shades ir Venetian Blinds
Mes pasirengę Lietuviams patarnauti prieinama kaina.

STATE WINDOW SHADES
Hend. 2149 • 1248 E. 79 St. • J. Pečiulis, Sav.

Pranešimas ir Kvietimas

Duokit mums išvalyt ir pagražint jūsų rubus

VELYKOMS

Lietuviška Rubų Valymo ir Taisymo Įstaiga

Purity Cleaners & Tailoring Co

Vyriškų ir Moteriškų Rubų Taisymas
Mrs. Vic Anderson 1533 E. 86TH ST. Cedar 9345